

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENIT SIBI DONUM

ET TURTUR NIDUM ALTARIA

IX. ÉVF. 1908 5. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IX., Üllői-ut 75

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó közepén.

STEPHANRUM NYOMDA R. T.

VIRGO IPSUM, QUEM GENE

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM ECCE AGNUS DEI

ELECTORUM CONSERVASTI CUJUS NON SUM DIGNUS...

FMS

ÖRÖKIMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: Fischer Colbrie Ágost dr. kassai püspök: Oremus pro Pontifice nostro Pio. — Horváth Ferencz: X. Pius. Költemény. — Mészáros Aladár: A májusi ájtatosságok. — M. L.: Maria Reparatrix. — Kis történetek. — Reviczky Aladár: Szent Paszkál életrajza. V. fejezet. A kolostorban. — Szentek gondolatai. — M. L.: Egy zsidó zongoraművész megtérése. — Timár Kálmán: Az «Anima Christi» szerzősége. — Reviczky Aladár: A gyakori szent áldozásról. — M. L.: Szentségi csoda francia földön. Faverney 1608. május 24. — Prohászka Ottokár: Áldozócsütörtök. — Magyarország és a nagyvilág. — A konstantinápolyi zsidó fiú. — Központi tudósító. — Hasznos tudnivalók: 1. Oltáregyesületi búcsúkról. 2. A villanyvilágításról és az oltárdeszkáról. — Oltáregyesületi ügyek. — Kiállítási Szemle: Székesfehérvár, Kalocsa, München. — Jubileumi Közlöny. — Jubileumi péterfillérek. — Jubileumi ünnep a fővárosban.

🌀 Oremus pro Pontifice nostro Pio 🌀

Az Örökimádás számára írta: FISCHER COLBRIE ÁGOST dr. kassai püspök.

ÖTVEN ÉVE lesz annak, hogy az Eucharistiában jelenlevő édes Jézus földi helytartója először mutatta be az Eucharistia áldozatát. — Fél-százada telik be nemsokára annak, hogy szentséges Atyánk miséspapja az Üdvözítőnek.

Eucharistikus ünnepre készülünk tehát: az Oltáriszentségre vonatkozik hálaadó ünnepünk; ötven évi hű szolgálat kegyelmeért adunk hálát szent-atyánkkal az örök Főpapnak Melkizedek rendje szerint Jézus Krisztusnak.

Hálát mondunk Neki azon kegyelmekért, melyekkel ötven éves papi szolgálatában a világegyház főpásztorát elhalmozta.

Nap-nap után megújította az ő szavára, az ő kezei között a transsubstantiatio kimondhatatlan csodáját; nap-nap után lelkének vendége, tanítója, orvosa, erősítője lett. Világosságával és erejével irányította lépteit erényről-erényre, hűségről-hűségre, szeretetről-szeretetre.

S midőn teljes és tökéletes igazsággal mondhatta: «Tu scis Domine, quia amo Te» — akkor úgy szólott hozzá, mint hajdan Péterhez: Pasce agnos meos, pasce oves meas; Péter utódjává tette.

Ötven év minden szentmiséjének hálaadása, a hálaadás minden izzó lángja egy gyújtópontba gyűl szeptember 18-án: Benedic anima mea Domino et omnia quae intra me sunt, nomini sancto ejus!

És Péter utódja X. Pius az Eucharistia pápája lett.

A beteg világnak odanyújtja az élet kenyerét orvosságul: visszaidézi a másfél évezred előtti dicső, erős és boldog időket, midőn a hivek seregestül táplálkoztak naponkint a panis fortiumból, midőn a gyakori szentáldozás a vértanúk millióinak erőforrása lett.

Az erkölcsi erőben annyira megfogyatkozott embert megtanítja a zoltárossal mondani (101. Zsolt. 5. v.): «Percussus sum ut foenum et aruit cor meum, quia oblitus sum comedere panem meum: levágattam, mint a széna és szívem kiszáradott, mert *elfelejtettem enni az én kenyéremet*». S így emlékezteti az embert, hogy egye az ő kenyerét, lelkének tápláló és erősítő kenyerét a legmélt. Oltáriszentségben.

X. Pius pápa Ő szentségének aranymiséje tehát hálaünnep az egész Egyháznak, de különösen kell, hogy hálaünnep legyen az oltáregyesület tagjainak.

II. Eucharistikus ünnepre készülünk: oly ünnepre, melynek közép-pontja az Oltáriszentség; legyen tehát ünneplésünk is eucharistikus: mozgátsa elő ez is a legméltóságosabb nagy szentség tiszteletét.

Midőn a szentség vételeért hálát ad az Egyház a szentmisében, ezen felkiáltást adja papjainak ajkára: «Quid retribuam Domino pro omnibus, quae retribuit mihi? Mit adjak az Úrnak mindazért, a mit nekem adott?» S a felkiáltásban foglalt kérdésre meg is adatja a feleletet:

«Calicem salutaris accipiam, az üdvösség kelyhét veszem.» Az Oltáriszentség vételét az Oltáriszentség vételével akarom meghálálni.

Legyen ilyen a mi hálaünnepségünk is.

Domborodjék ki benne mindenképen a legméltóságosabb Oltáriszentség tisztelete.

Az adományok, melyekkel szentséges Atyánknak örömet okozhatunk, az angyali kenyér áldozatára vonatkoznak: egyházi ruhák és szerelvények azok, a kenyér színében jelenlevő Üdvözítő házának, tabernakulumának, oltárának, szentmise-áldozatának díszére.

A lelkiadomány legyen minél több és minél méltóbb és ájtatosabb szentáldozás.

A pápajubileum századokra kiható, maradandó emléke pedig legyen a legméltóságosabb nagy szentség hitének mélyítése, tiszteletének föllendülése, a gyakori szentáldozás elterjedése és meggyökeresedése, hogy innentől kezdve még tökéletesebben menjen teljesedésbe Malakias próféta jóslata: «Napkelettől napnyugatig nagy az én nevem a nemzetek között, és minden helyen áldozni fognak és tiszta áldozatot bemutatni az én nevemnek, mert nagy az én nevem a nemzetek között, úgymond a seregek Ura.»

X. PIUS

A hogy a hajnal tűzben, rózsaszinben,
Örömben ég majd milliók szive,
Hogy megcsendül a diadalmi ének
S a Vatikánon az a szentmise...
Csak szólj, te dal! Hasíts a levegőbe
Az ég Urához felhők közt utat,
Hozsanna, Téged, századok királya,
Magasztal észak, dél, kelet s nyugat!

Hozsanna, Néked, hogy kezded megóvta
A főpapot vész és hullám között,
Hogy úgy megállt, mint szikla a viharban,
Midőn körötte minden megtörött...
Oh mennyi munka, mennyi hősi küzdés
Az igazságért ötven év alatt.
S Fölkented, Isten, nincsen csüggedőben:
Most is dicsőn a harc útfján halad.

A szeretet a harczy riadója,
Italja, étke a szent Test s a Vér,
Mely a keresztről hullt a földi rögre
Engesztelőn az elbukottakért... [meg
Táplálj te Test, hevíts te Vér, te gyujts
Minket; öröm s bujának sorsosít!
Te forrasszd hozzá szívük egyességben,
S nincs hatalom, mely föle elszakít.

Aranymisén egy érzés rózsaláncza
Hadd kösse össze milliók szívét,
Aranymisén egy érzés lelkes hangja
Rezegjen égen-földön szertesét...
Támadjon tűz nyomodban, egyetértés,
Mely szinarannyal forraszt lelkeket...
— Pártot ne üssön szétvonás közöttün
Végünk csak egy: a *diadal* lehet!

Horváth Ferencz.

A májusi ájtatosságok.

GZERNYI ezer helyen térdeli körül a hívők tömege a tavasznak derűs hónapjában a szép májusban a virágokkal ékes, fényárban úszó Máriaoltárokat. Nincs keresztény szív, a mely hangosabban ne dobbanna ebben a hónapban, a melyet maga az Úr által alkotott természet avat föl a szűz Anya magasztalására, midőn minden fa, minden bokor kínálja szebbnél-szebb virágait az emberek gyermekeinek, hogy kedveskedjenek velük a legjobb Anyának, a legtisztább Szűznek.

Szinte csodálatos, hogy az a találékony szeretet, a melynek annyi ájtatossági gyakorlat köszöni létét, csak a XVIII. század végén ismerte föl a májusnak önként kínálkozó szerepét a Mária-kultuszban. Olaszországé a dicsőség, hogy a májusi ájtatosság kezdeményezését a magáénak mondhatja. Lalucia, a buzgó missionarius jött arra a gondolatra, hogy a boldogságos Szűz tisztelete által elvonja a hívő-népet s főképen az ifjúságot a féktelen s a jó erkölcsöket veszélyeztő, pogány jellegű tavaszi ünnepségektől. Rómában szives fogadtatásra talált a kedves ájtatosság s körülbelül félszázad leforgása alatt az egész katolikus Európában elterjedt a szent-séges Szűzasszonynak ezen új s mégis annyira természetes tisztelési módja.

A regnum Marianum sem maradhatott el a májusi ájtatosság fölkarolásában. Budapesten, illetőleg akkor még Pesten, az ötvenes évek

elején, ha tán az első impulzust nem is a magyarországi első Oltáregyesület boldog emlékű igazgatója, Trautwein nepomuki János adta meg az ájtatosság behozatalára, de a meghonosítás, a megszerettetés munkájában fáradhatatlanul részt vett. Nálunk tehát úgyszólván egybeesik az Oltáregyesület megalapítása a májusi ájtatosság behozatalával, a minek megvan a maga észszerű oka.

Ha a legfölségesebb Oltáriszentség imádása és a boldogságos Szűz tisztelete nem is födi egymást, a mint hogy nem is fődheti, de a szoros kapcsolat a kettő között szembeötlő. Az Oltáriszentség imádása ugyanis föltételezi a Mária-kultuszt és viszont ez nem képzelhető amaz nélkül. Van-e, lehet-e szorosabb viszony annál, a mely a jó anya és a jó gyermek között fönnáll? Az Oltáregyesület pedig és a Mária-kultusz szintűgy összetartoznak. Ha bárhol föltűnik valaki, a ki nagy dolgokat visz véghez, egyháza, hazája javára működik, csakhamar előtérbe tolul a kérdés: kinek a gyermeke? A fiú révén az érdeklődés ösztönszerűleg az atya, az anya felé fordul. Kutatják, hol ringott a bölcsője, kitől tanulta meg az első szót kiejteni. Mindenkit érdekelnek a nagy emberek elődei, a szentek szülői s ugyanezt kell mondanunk, a nagyok utódairól, gyermekeiről is. A ki a mindennapi élet homályából kiemelkedik, fényt terjeszt maga körül, a mely egyrészt belevilágít az ősök életébe s másrészt visszatükröződik az utódokéban.

Ez a tapasztalati igazság megerősítésre talál az Úr Jézus és a Szűzanya gyermeki, illetőleg szülői viszonyában is. Mária az «asszony, kinek öltözete vala a nap» (Titk. Jel. 12, 1.), a mi egyik magyarázat szerint nem egyéb, mint az ő istenanyai méltósága, a ragyogó fény, a melyet szent Fia vet reá.

A május tehát, a mely szűz Máriának fokozott buzgósággal való tiszteletére serkent, az Eucharistiának odaadóbb bensőséggel való imádására is buzdít. Ha örömet akarunk szerezni a május Királynőjének, a ki szent Fiában, szent Fia által, szent Fiával él, tehetjük-e másképp, mint ugyanazon szent Fiának, az Úr Jézus Krisztusnak élő hittel való imádása, tevékeny szeretettel való szolgálata által? Per Mariam ad Jesum et per Jesum ad Mariam! Mária által jutunk Jézushoz s Jézus által Máriához. Hasson át bennünket ez az igazság s ennek a befolyása alatt látogassuk az eucharistikus Úr Jézus szent Anyjának szentélyeit a kedves május folyamán.

Mészáros Aladár.

❧ Maria Reparatrix ❧

1854. december 8-án azon órákban, midőn IX. Pius pápa a Szent Péter bazilika kupolája alatt a római szentegyház biborosainak és püspökeinek jelenlétében a Szeplőtelen fogantatás hitczikkelyét kihirdette — Belgiumban a bauffe-i várkastély szentségkápólnájában áhítatban elmerülve imádkozott a pápa rokona: Oultremont Emilia. A kápolnában virágok illatoztak az oltár körül; Emilia még mint kis leány szerette a virágokat, játszószobájában is már oltárt emelt és azt nyiladozó bimbókkal, zöld ágakkal ékesítette. Mikor azután Hooghvorst bárónő lett belőle, kápolnájára fordított sok gondot, s munkáit végezve legörömeztobb ott tartózkodott gyermekeivel. Most egyedül volt. Delet harangoztak. Tudta, mi történik most Rómában. Máriát boldognak hirdeti minden nemzedék. Ezt írja: «Nem tudom, ültem-e, térdeltem-e, csak Máriára gondoltam s az én jó anyám oly kimondhatatlan békét hozott lelkemre. Egy darabot láttam a mennyországából, Mária megengedte, hogy lássam az ő dicsőségét, amelyben most része van. Királynőnek, Szűznek, Anyának láttam őt; valamit akart mondani. Kértem Őt, felelt. Azt mondotta, szívének egy óhaja van, s végtelen hálás lesz, ha azt teljesítem. Azt mondotta nekem, hogy Jézus, midőn a mennyekbe szállott, nem hagyta el azért a földet. Velünk maradt, s ott lesz oltárainkon a világ végéig. S az ő anyai szívének fáj, hogy nem lehet lenni a földön fia mellett. Nem imádhhatja, nem halmozhatja el gyengéden szeretetével. Pedig hány sebet ejtenek rajta most is. S ezért esedezik Ő hozzám, hogy tegyem meg, amit ő óhajt; azt akarja, hogy helyettesítsük mi Őt a földön, s legyünk oly szeretettel a közöttünk lakó Jézus iránt, mint a milyennel Ő birna és birt is e világon. Nem tagadhattam meg a kérést, a hála kötött Hozzá, mindent megfogadtam Máriának!»

E pillanatban megszületett a Maria Reparatrix társulat. E sorok a bárónő emlékirataiból vannak véve, őszintén írja le, hogy mi ment végbe lelkében 1854. december 8-án. A Szeplőtelen fogantatás adta Eymardnak a gondolatot, hogy a szentségimádó papok társulatát megalapítsa, ugyan csak Ő adta meg Oultremont Emiliának az eszmét, Ő kérte őt, hogy szentségimádó apáczákat neveljen; apáczákat, kik Hozzá, Máriához hasonlítsanak s Őt helyettesítsék az oltárok zsámolyánál.

Négy év múlt el azóta. 1858. május 1-én Oultremont Emilia leányaival és több társnőivel letette Straszbург szentéletű püspökének, Roessnek kezébe a szerzetesi fogadalmakat. Elhagyta férjét s a világot. A kiválasztottak valamennyien a Mária nevet vették fel s veszik fel most is, hisz ők Mária hasonmásai és helyettesei akarnak lenni a Szentség előtt.

Szent Ignác szabályai szerint élnek. IX. Pius pápa felkarolta az új társulatot s jóváhagyta szabályait. Ruhájuk fehér-kék, Máriának szinei. A Szent Szűznek tetszhetett a gondolat, az ő ruhájukban jelent meg Ő maga is a lourdesi barlangban. Az Oltáriszentség és a Szeplőtelen Fogantatás nagy pápája meghalt 1878. február havában. Tizennégy nap mulva követte az örökkévalóságba rokona is, az új társulat megalapítója. Mermillod genfi püspök tudott beszélni arról, hogy mily szeretettel csüngött Oultremont Emilia IX. Piuson. Jött XIII. Leo, Ő már brüsszeli nunczius korából ismerte az Örökimádás apáczáit és szívesen pártolta őket; szabályaikat véglegesen jóváhagyta, s az ő uralkodása alatt terjedt el a társulat mind az öt világrészen. X. Pius pápa uralkodása első évében, 1903. decemberében megengedte, hogy a Társulat külön ünnepet ülhessen, s ezt az ünnepet Engesztelő Boldogasszony ünnepének nevezhesse.

Az ünnep május 2-án van. Most volt ötven éve, hogy az alapítónő fogadalmát letette. Tehát ismét egy aranyjubiläum, mely a Szentség fényében belészövődik a lourdesi boldogasszony és X. Pius pápa aranyjubiläumához.

Tüzet jöttem bocsátani a földre, s mit akarok mást, mint azt, hogy égjen! Az örök Igének eme szavai vannak ráírva arra az aranyos szívre, melyet az Örökimádás apácái jelvényképen ruhájuk felett hordanak. Buzgó szívvel kérjük tehát Maria Reparatrix ünnepén az Engesztelő Boldogasszonyt, engesztelje ki a világgal az isteni szívet, mely érettünk dobog a Szentségben, hogy az oltár szeretete, s a magunkhoz vett áldozati ostya ott égjen örökké lelkeinkben.

M. L.

Kis történetek.

Felelet a köztársasági elnök kérdésére. Thiers, a francia köztársaság elnöke, Berrigertől, a híres államférfiútól azt kérdezte, hogy milyen vallású. Berriger csak ezt mondta: Én áldozni szoktam; hozzá még kétszer. Egyszer Párisban, hogy a szenátus előtt megvalljam katolikus voltomat, másodsor otthon Angerville-ben, hogy a földművelőknek példát nyújtsak.

Olier eucharistikus sétái. Olier, a párisi St. Sulpice papnevelő megalapítója, rendszeren Páris azon utain és utczáin vette sétaútját, a melyen a legtöbb templom volt. Azt akarta, hogy minél több helyen látogassa meg Üdvözítőjét. Egyszerre a Notre Dame elé került. Bámulatára be volt zárva. Benézett tehát a kapunál egy résnyiláson és elragadtatásában ezt kiáltotta az ott égő öröklámpák felé: Oh, mily boldogok is vagytok ti, hogy éjjel-nappal Krisztusért égtok el.

Boldogok, akik nem látnak s mégis hisznek. Mikor a híres pater Alzen még csak 10 éves volt, egy napon szülei kastélyának kápolnája előtt találták, mint a zárt ajtó kulcslyukán át ágaskodva benézett. Mit csinálsz itt, mit ágaskodol itt oly sokáig? kérdezték őt. Ő ezt felelte: Jézust imádom.

❧ Szent Paszkál életrajza ❧

V. FEJEZET.

A kolostorban.

PASZKÁLNAK sokáig kellett várni a szerzetesrendbe való föl vételre, de türelme meghozta gyümölcsét. Oly erények sugaraiban ragyogott a lelke, melyek teljesen méltóvá tették őt arra, hogy a nagy királynak szolgálatában előkelő helyet foglaljon el. Csak rá kellett tekinteni s az arczában tükröződő életszentség feleletnek látszott arra a kérdésre: vajjon nem befejezett-e lelkének kialakulása s nem fölösleges-e életének a szerzetesrend keretében való folytatása?

A feleletet a maga teljességében szent Egidnek, szent Ferencz első társának, eme szavaiban találjuk: «egy lat erény a szerzeteséletben nagyobb érték, mint egy font tökéletesség a világban». A szerzeteséletben ugyanis minden egyes cselekedetet a szent engedelmesség aranyoz meg s így minden egyes jócselekedetnek kettős érdeme van. A ki szerzetesnek megy, az föláldozza Istennek s Isten helyetteseinek: az elüljáróknak szabadakarátát s így a szerzetesnek élete folyton égő áldozat, örökös önmegtagadás. Ez sokkal inkább megszenteli a lelket, mint a világban gyakorolt önmegtagadások s biztonságban tartja azt, míg a világban az erős kísértések közepette tölgyek dőlnek ki. Az engedelmisséget sehol oly tökéletesen nem lehet gyakorolni, mint itt. Sehol oly nagy életszentségre nem lehet jutni — Isten különös kegyelme nélkül — mint a kolostorban. Ezt Paszkál jól tudta. Azért vágyódott oly forrón ez után. Lelki békét, biztonságot, igazi lelki szabadságot, boldogságot szomjúhozott nemes szive.

A szerzetes-család, mely őt kebelébe fölvette: a szigorított és sarutlan ferenczrendiek szerzete, a szigorú életű és nagy misztikus Alkantarai szent Péter lelki gyermekeinek társasága volt. Istennek e kiváló szolgája egyéniségét reányomta a megreformált kolostoroknak arczulatára. Saját bűnbánó, szenvedésteljes, önmegtagadó életmódját hagyta övéinek örökségül. Szomorú örökség volna ez magában véve, de ezen szenvedés, önsanyargatás önmagához való kemény bánásmód által veheti meg minden egyes követője azon boldogságot, mely a mennyország előíze. Szent Paszkál arczán is e két vonás tükröződött vissza. Bágyadt, sovány arcza nagy önmegtagadásra mutatott; míg szemeiben lelkének kimondhatatlan szépsége, szívének nyugalma, ragyogó életszentsége s ama tökéletes boldogság tündöklött, mely csak az Istennel állandóan egyesült lelkek tudománya.

Alkantarai szent Péter reformjának lényege: az önmegtagadásnak hősi fokban való gyakorlása, fönséges elmélyedés a hit titkaiban s bámulatra-

méltó érzelmvilág a feszület átölelésében s a szenvedélyes szeretet tűzében. Tanítványait ebben a szellemben nevelte. Csak a legszükségesebbre szorítkoztak: kevés és silány étel, rövidre szabott alvás és pihenés, de annál több éjjelezés, virrasztás, böjt, önsanyargatás. A lesoványodott, aszkétára valló test gazdag, az életszentség színpompájában ragyogó életet hordott magában. S ez élet kiáradt úgy a szerzetestársak, mint a világiak lelkébe s csodálatos eredményekben diadalmaskodott.

Látni kellett volna ezen szerzeteseket, mint életíróik följegyezték, mint verődött ki tekintetükben a szigorú életmód és az önsanyargatás folytonos gyakorlata, nemkülönben az ima és kegyelem átalakító ereje.

Ezen angyali lelkek körében kellett Paszkálnak új életét megkezdeni. Szép lelkét, ezt a tökéletes képet oly helyre, oly keretbe, oly világításba állította a lelkek Művésze, melyben legjobban tudott érvényesülni, az érényekben előhaladni s az érdemekben gyarapodni.

A lorettói kolostor a keresztelő szent Jánosról nevezett szerzetestartományhoz tartozott. A szerzetesek itt oly buzgók voltak, hogy ezen kolostort tekintették az egész rend példányképeül. Erre vallanak P. Sobrino Antal tartományfőnöknek ama szavai, melyeket rendtársaihoz intézett: «Testvéreim! Mennyire kell nektek e tartományt becsülnötök, melyet a mi jó Atyánk maga alapított és szeretetével táplált. Bármennyire is becsülitek, nem tudjátok eléggé becsülni. A szeráfi rend összes kolostorai szent irigységgel tekintenek erre.»

Ennek a földi paradicsomnak, a szentek eme iskolájának kellett Paszkál otthonának lennie. Rögtön föltalálta magát és móhon szívta magába az áhitat, az életszentség balzsamos levegőjét, mely után már régóta áhitozott szomjas lelke. Minden tetszett neki e szent helyen s mindennek örült. S minél jobban megismerte a rend szellemét, annál jobban megszerette. A benső érzelmek egy folytonos ünnepnappá varázsolták szerzetesi életét. Elképzelhetjük, hogy nem tudott eléggé hálát adni hivatásának nagy kegyelmeért. Bár gyengeségének tudatában volt, mégis érezte, hogy nagyra van hivatva. Boldog érzülete kitükröződött arczán, szemei és ajkai körül kedves mosoly játszott, melyet még a legnagyobb fájdalom sem tudott elváltoztatni.

S hogy életszentsége valóban színarany-e avagy csak fénylő réz: elüljárói próbára tették őt. Miután a legerősebb próbákat is kiállotta, el kellett mindenkinek ismernie, hogy benne az életszentség csirája van elvetve. Ettől kezdve félve gondoskodtak róla, hogy e gyémántszemét el ne veszítsék.

A legtiszteletreméltóbb páterek, kik a szerzetesélet igája alatt meggörnyültek s megöszültek, csodálkozással eltelve tekintettek ez új harczosra, ki alig volt még a harcz kezdetén, máris a legjelesebbek közé küzdötte

föl magát. A többiek elismerték, hogy őket erényben felülmulja, s hogy példányképüknek tekinthetik. Nem egy sóhajtott föl hálálkodva: «ezen fiatalemberrel nagy áldás szállt a mi szerzetesházunkra; ő lesz a mi dicsőségünk és a szigorított szabály megtestesült eszményképe.»

Valóban, ily kezdet nagy eseményekre jogosította föl elüljáróit. Ő nem azokhoz tartozott, kik buzgón kezdenek, aztán ellankadnak, kifáradnak s mindent abbahagynak. Mint minden szentnek, az ő jelszava is ez volt: «előre!»

Igy mult el az újonczév. Kiállotta a próbát, beszívta az életszentséget, elsajátította a szükséges erényeket, s midőn az 1565. év február 2-án, gyertyaszentelő Boldogasszony napján, a fogadalmak letételéhez bocsájtott, nemcsak méltónak, de tökéletesnek is találtatott. Ó, mennyire összeolvadt ez ünnepnapnak s a fogadalom napjának hangulata! Mindkettő a tisztulás, az áldozat, a tökéletes engedelmesség, a hősiek szeretet világába van beállítva. A mint a boldogságos szűz följánlotta a mennyei Atyának isteni fiát, úgy Paszkál följánlotta Istennek életét visszavonhatatlanul; eljegyezte lelkét Krisztus lelkével. A mint a szent Szűz nem tartozott volna a törvénynek eleget tenni, mert szeplőtelen volt, de eleget tett az isteni akaratnak, úgy Paszkál a fogadalmak szent köteléke nélkül is élhetett volna Istenben, mint élt annakelőtte, de fölvette az isteni bilincseket, hogy isteni Jegyeséhez minél méltóbb legyen.

Paszkaal tökéletes áldozat volt.

Revitzky Aladár C. M.

Szentekek gondolatai.

A keresztség keresztényeket csinál belőlünk, a bérnálás felavat Krisztus katonáivá, de szentekeké csak a szent áldozásban leszünk.

De la Bouillerie.

Mily érzékies még az a szív, mely nem elégszik meg egyedül az Oltáriszentséggel.

Eymard.

Azért rendelted az Oltáriszentséget, hogy keressük és megtaláljuk azt, a mit elvesztettünk.

Ligouri Szent Alfons.

Semmi sem tetszik nekem a világon, egyedül Jézus Krisztus.

Szent Vincze.

Szereted Jézust az Oltáriszentségben? Szeresd akkor Máriát is. Hisz Ő ajándékozta nekünk Jézust.

Eymard.

Szivesen megyek én a föld legismeretlenebb tájaira is, szivesen lesznek elhagyatott és szegény; nem bánom, csak közelemben legyen az Oltáriszentség.

Eymard.

✱ Egy zsidó zongoraművész megtérése.

HOGY mily ellenállhatatlan hatással van az eucharisticus Jézus örök isteni szépsége a művésznemzedékre, arról sok példa tanuskodik. Winckelmann, a híres műtörténész, ez a klasszikus görög vándorlélek, vándorlásaiban az örök szépet kutatta és végre megtalálta egy körmeneten a ragyogó monstrancióban. S ez elég volt, a protestánsból hitbuzgó katolikus lett. De még csodálatosabb Cohen Hermann megtérése. Ez egy zsidó zeneművész volt, a ki sokáig kutatgatott a zongora lelkében, próbálgatva, mint lehetne onnan elővarázsolni az emberi lelket átalakító édes akkordokat és végre megtalálta a szeretet örök dallamát a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Ő is katolikus lett. S mikor az ő szive először dobant össze az eucharisticus isteni szívvel, ez volt a legszebb összhang, a miről csak valaha álmodozott.

Párisban játszódtott le mindez. Még Lajos Fülöp, a polgárkirály uralkodott Franciaországban s Párisban, Saint Valére templomában a májusi ájtatosságokat a boldogságos szűz Mária tiszteletére nagy fényvel és pompával készültek megünnepelni. Egész Páris odatódult. A világváros ott nyüzsgött délutánonként, midőn a különböző ének- és zenekarok, a dalárdák felváltva adták elő ez ünnepélyes alkalomra darabjaikat. A kart maga a moszkvai herczeg dirigálta. Ez egy este felszólította Cohen Armint, a híres zongoraművészt, hogy vegye át helyette a kar vezetését. Cohen hamburgi zsidó volt, a kinek nevét már Európaszerte rebesgették s most épen Párisban tartózkodott. Nem is sokáig habozott, már csak jó barátságból is elfogadta az ajánlatot: a herczeg iránt való mély tisztelete és a zenéért való határtalan lelkesedése rávette őt, hogy keresztény templomba menjen. Estefelé meg is jelent és a kar élére állt, a nélkül, hogy csak legkisebb ügyet is vetett volna az ájtatoskodókra s a buzgó katolikusok lelkes tömegére, a prédikáció alatt fecsegett is és egészben meglehetősen fesztelenül viselkedett. Így tartott ez a vecsernye végéig. Elérkezünk most ahhoz a pillanathoz, hogy a pap kifordul és a szentséggel áldást adni készül. Néma esend. Mindenki térdre hull. Ettől kezdve beszéljen helyettünk maga a művész. «Legkevésbé sem voltam hajlandó — vallja be maga — a keresztényekkel együtt leborulni, de önkénytelenül megremegtek térdeim. Bensőm természetesen ellenkezett a láthatatlan hatalommal, mert hisz a világi szórakozások egészen érzéketlenné és mámorossá tették lelkemet. De öntudatom és minden porcikám a mellett szólott, hogy valami különös ment bennem végbe. A nélkül, hogy gondoltam volna rá, a nélkül, hogy akartam volna, térdet kellett hajtanom. Magától történt. Abban a pillanatban pedig, midőn a szentséggel áldást adtak,

először életemben, jól jegyezzék meg, először életemben, hogy egy leírhatatlanul jótékony gerjedelmet éreztem szivemben, mely úgy hatott beteg lelkemre, mint a balzsamcsepp. Másnap megint eljöttem; péntek volt, a hatás még nagyobb. Éreztem, hogy tehetetlen vagyok, mint a gyermek; csodálatos erő nehezedett egész valómra és én ismét térdre hullottam. Nem tudtam akarni sem, csak egy meglepő gondolat villant meg egész váratlanul agyamban: «Neked katholikussá kell lenned!» A gondolat nem tőlem származott.

«Néhány nappal később ismét elmentem Saint Valére egyházába. Reggel volt; épen misére csengettek. Beléptem a szent hajlékba és egész gépiesen leültem egy padba, olyan voltam, mint egy darab fa. Mikor az első misének vége volt, jött a második, a harmadik és én még mindig ott voltam; nem is gondoltam rá, hogy elmenjek. Nem éreztem semmit sem, de azért felfogni sem tudtam, hogy tulajdonképen miért vagyok én még mindig itt. Nem is tudom, mikor kerültem ki a templomból; egy bizonyos, hogy este megint ott találtam magamat. A harang volt a legnagyobb okozója, ez hívogatott, tehát ott voltam; a szentség ki volt téve, maga felé huzott s így jutottam is el az embertömegen keresztül az áldozók zsámolyához. Térdre roskadtam és úgy vártam az ünnepélyes pillanatot; végre eljött s a pap ismét áldást adott a szentséggel. Ekkor már minden erőszak nélkül, egészen magamtól hajtottam meg főmet és egy végtelenül édes megnyugvást éreztem szivemben. Hazamentem, le akartam feküdni; de nem volt már többé sem éjjelem, sem nappalom, akár álomban, akár ébrenlétben mindig csak Ő reá gondoltam. A szentség, a szentség és újra csak az, ez volt minden gondolatom. Türelmetlenül vártam minden nap a szent misét s ettől kezdve nem mult el nap, hogy Saint Valére egyházában egy vagy több misét ne hallgattam volna. Lényem egészen átalakult.»

Igy beszél Cohen, a zongoraművész. Csodálatos változáson ment keresztül; mert mi tagadás, mindeddig egy katolikus pap maga valószínű szörnyeteg volt az ő nemében, a kitől legjobb, ha az ember menekül; s most egy pap ismeretsége után vágyódott. Egy előkelő hölgy ajánlatára Legrand abbénak mutatkozott be, a ki lelki ügyvédévé szegődött. «De a démon nem volt még legyőzve» — folytatja a zeneművész. — «Jöttek újra a hangversenyek; a mulatságok, az estélyek, a kirándulások s mint valami rohanó ár ragadtak magukkal.» Cohen bűnökben élte át ifjúságát: könnyelmű volt és Istenről megfeledkezett; hangversenyei, melyeket a világban rendezett, búsán jövedelmeztek neki s ő abból fejedelmileg megélhetett volna; de ő nem is a gazdagságra, ő az élvezetekre vágyott és mindent eltékozolt; elmerült az élvek tengerében s ha néha-néha föl is vetette őt a hullám, hogy az eget láthassa, ez csak a

habok szeszélyes játéka volt. A lángelme szenvedélyeinek rabszolgája lett. És most azon a ponton állott, hogy ő, a nagy világfi, az előkelők kegyencze, a világnak dédelgetett gyermeke Isten hívásának engedjen, a világgal szakítson, mint a tékozló fiú atyjához visszatérjen, sőt mi több, a názáreti Jézus lábaihoz boruljon, a kereszt alá, az alá a kereszt alá, a melyet utált, gyűlölt, megvetett — nem csoda, hogy az alvilág minden erejét mozgósította, hogy a zsidó művészt karmaiból ki ne engedje. Cohen még a sátán labdája volt. Legrand abbé érdeme, hogy baja nem esett; a derék pap egy könyvet nyomott kezébe. «Olvassa, uram — mondá — a címe ez: A keresztény vallás magyarázata.» És Cohen olvasta, egyre bujtá, s megint azon vette észre magát, hogy kezd a templomba járni és misét hallgatni. Ha máskor nem járt el, de vasárnapon mindig ott volt az oltár előtt, ha misére szóltak a harangok.

«Ez időtájt — írja tovább — Ems fürdőbe mentem, hogy ott hangversenyeket adjak. Itten folytattam eddigi gyakorlatomat. Sem emberi tekintetek, sem barátaim nem tántoríthattak meg elhatározásomban; a szentmisét a fürdőhelyen is csak tovább hallgattam. És itten Emsben történt, a napot is tudom, 1847 augusztus 8-án, hogy először részesültem egy természetfölötti bánat ajándékában. Hallják csak mi történt!

«Misére mentem. A szertartások fogva tartottak, mint mindenkor; le voltam bilincselve; oda figyeltem és az áhítat foglalta el egész valómat; passanként elmélyedtem a szent imákba, elmélyedtem a miseénekekbe; és ekkor, de oly egyszerre, izgatott lettem, egészen zavart voltam. Lelkem megbomlott s egy szent félelem remegett át egész valómon, az Isten kegyelme hullott le reám. Az Úrfelmutatáskor zokogni kezdtem, szememet a könnyek elborították s a sírás, mint az áradat, mint valami jótékony eső mosta láztól piros arczomat... Oh boldog pillanat! Oh örökké felejthetetlen életemben!... Még most sem távoztál tőlem, még most is itt vagy mennyei vigaszoddal, a mit onnan fölülről hoztál az én árva lelkembe!... Még most is dobog a szívem, ha visszagondolok s kérem az Istent, hogy ennek a pillanatnak édes emléke szivemből sohse távozzék. Maradjon bennem kiolthatatlanul, hogy ezzel temetkezzem, ha meghalok... Hiszen tudom, sírtam én gyerekkoromban is, de soha, soha így nem sírtam. Ismeretlen könnyek voltak azok; igazi fürdő volt, a melyben lelkem megtisztult. Ez volt az én első keresztelésem; lelkemen mély sebet szántottak hullámai s először éreztem annyi év után ismét lelkiismeretfurdalást. Bánkódtam eddigi életem fölött. Titokban gyóntam, csak úgy magamban, Isten előtt, általános gyónást végeztem, életgyónást ifjúságom bűneiről; elszámláltam őket, ezerszámra heverték garmadában én előttem s rájuk tekintve, utálat töltötte el lelkemet. Szívem az örökkévaló bíróé volt.»

«És mindezt egy édes megnyugtató érzés kísérte; oly boldog voltam,

oly nyugodt, hogy örömben sírtam. Mintha balzsamcseppek hullottak volna lelkemre. Biztos voltam, hogy Isten kedvében állok, mertem rá gondolni, hogy Ő szeret engem; így is volt igazán. Ő kegyelmében részesített. E tény elhatározást szült: elhatároztam, hogy mindenekfölött szeretni fogom Őt s 'a jövőben egészen az Övé leszek. A mikor az emsi templom kapuján kiléptem, már keresztény voltam. Keresztény úgy, a hogy; a mennyire valaki keresztény lehet addig is, a míg a keresztség szentségében tényleg nem lehet azzá.»

Igy vett erőt a kegyelem egy szent misén Cohen Hermann lángelméjén. Visszatért Párisba. Nekifeküdt a könyveknek s izgalommal tanulni kezdett; a Szentlélek működött benne s komoly tanulmányai után a szent keresztségre készült. Csak napok multak el, 1847 augusztus 28-án mestere, Legrand abbé keresztelte meg a bűnbánó zsidót. Erről a napról írják mesteri ujjai: «Igen, én érzem; Isten nem hagyja el az övéit! Édes béke honol szivemben, lelkem nyugtot talált, úgy érzem magam, mint a gyermek-édesanyja ölében. En már nem akarok semmit, én már nem félek semmitől; hagyom magam irányítani onnan fölülről bárhová. Én nem törődöm azzal sem, hogy mit mondanak majd rólam az emberek. Megteszem, a mit tehetek, a mint Isten adja tennem; én egészen átengedem magam az örömnök. Nem itélkezem többet s magam sem félek az ítélet-től. Hisz már nem a világnak élek. Mily boldogság Te felőled tudni, Téged ismerni, Jézus Krisztus. Mint Ágoston, én is csak Neked élek és meghalok mindennek, a mi nem Te vagy!»

A megtérő zeneművészt a lelkesedés vitte az Úr asztalához. Szeptember 8-án, Kisasszony napján részesült először az isteni lakomában, a mit zsidó hitsorsosai soha, de soha megadni nem tudtak. Hetek multak; deczember 3-án Affre, a hires párisi érsek, a ki a forradalom vértanúja lett, adta föl neki a bérmálás szentségét. Megújulva, megerősödve kelt ki a kegyelmek özönéből s mint jó keresztény jóvátette előbbi életét. Lángelméje nem a zenén csüngött, az csak mellékes foglalkozása lett ezentúl; Jézuson csüngött egyedül, ez lett művészi lelkének örökszépségű témája. Mint a syracusai böles, lelkendezve kiáltotta ő is: Megtaláltam! Megtaláltam, a kit szerettem, most már az enyém. Birom egészen és nem hagyom el soha, soha...

M. L.

(Folyt. köv.)

A ki egy évben csak egyszer gyónik és áldozik, hasonlít ahhoz az emberhez, a ki szobájában egy évben csak egyszer takarít. *Spirago.*

* * *

Czipődet napjában többször kitisztítod, lelkedet pedig egy évig piszokban hagyod. *Aranyszájú szent János.*

Az «Anima Christi» szerzősége.

IGAZÁN meglepő, sokszor meg egyenesen borzasztó, hogy egyes téves adatok, helytelen nézetek mily szívós kitartással tartják magukat az irodalomban, mily konok következetességgel öröklődnek nemzedékről-nemzedékre. A hitbuzgalmi irodalom se ment ilyen szépséghibáktól; korántsem. Példa rá a közkeletű «*Anima Christi sanctifica me*» («Krisztus lelke, szentelj meg engem») kezdetű imádság, melyet mindmáig *Loyola szent Ignác* neve alatt hoz forgalomba egyik-másik aszketikus könyv, holott a tudós világ régen napirendre tért már afölött, hogy Jézus társaságának nagynevű alapítója nem volt, de nem is lehetett ezen imádság szerzője. Nem lehetett pedig a szerző azon oknál fogva, mivel az Anima Christi sokkal régibb szent Ignác koránál; (1491—1556) keletkezési ideje a XIV. század elejére teendő. Ámde a tudomány szava, úgy látszik, némelyeknél a pusztában kiáltónak szózata.

A gyomot, a burjánt csak úgy irthatjuk ki teljesen, ha gyökerestől tépjük ki. Az irodalomban fölburjánzó téves nézeteknek is a végére kell járnunk, nyomról-nyomra csirájáig visszakövetnünk. Tisztába kell tehát jönnünk elsőben is azzal, vajjon hogyan keletkezett ez a téves nézet s volt e valamelyes alapja, azután rátérhetünk tárgyalásunkban az Anima Christi szerzősége kérdésének további pontjaira.

Fejtegetésünkben alkalmas vezérfonalul kínálkozik az ismert nevű hymnologus, *Dreves* Guido Mária jezsuita atya tárgyunkkal foglalkozó jeles értekezése,* melyhez újabb adatokkal járul dr. *Kehrein* közlése.** Mindkettőjük adatait kiegészítjük magyar vonatkozásokkal és saját kutatásunk egynémely fontosabb eredményével.

I. Még mindig kísért a régi tévedés, mely az Anima Christi szerzőségét *Loyola szent Ignác*nak tulajdonítja. Vajjon hogyan keletkezett ez a nézet? Onnan, hogy szent Ignác a lelkigyakorlatok könyvébe fölvette, azaz helyesebben szólva csupán előírja elmélkedéseiben ezen imádságot. Ez volna az alapja ezen nézetnek. Csakhogy a behatóbb vizsgálat kideríti, hogy ezen alap maga is meglehetősen ingoványos. Szent Ignác eredetileg csupán utal lelkigyakorlataiban az Anima Christi imádságra. Az «*Exercitia spiritualia*» első kiadásában (Róma 1548.) először is a két zászlóról szóló elmélkedéshez fűződő hármass «colloquium»-nál utal szent Ignác az Anima Christi imádságra, még pedig következő szavakkal: «Subdeturque in fine oratio Anima Christi» (fol. G. II.) Ennyiből áll az egész utalás. Az imádság

* Wer hat das Anima Christi verfasst? (Stimmen aus Maria-Laach. Bd. 54. [1898.] SS. 493—504.)

** Ueber den Verfasser des Gebetes, «Anima Christi, sanctifica me.» (Der Katholik. 1898. II. SS. 118—120.)

szövegét nem adja szent Ignác, hanem mint általánosan ismertet föltételezi, különben nem helyezné egy vonalba a Miatyánkkal és a többi mindennapos imádsággal. Miként ezen editió princeps, úgy a második kiadás (Coimbra 1553.), mely szintén még a szentnek életében jelent meg, se közli az imádság szövegét; csak a további kiadások vették föl az Anima Christi teljes szövegét. A párisi 1664. évi kiadás aztán az Anima Christi szövegét az egész könyv élére tűzte, miként ez mainapig szokásban maradt. Ez a körülmény, hogy az «Exercitia spiritualia» újabb kiadásaiban elsőrangú hely jutott az Anima Christi imádságnak, szolgálhatott kiindulópontul a szerzőséget szent Ignácznak tulajdonító nézetnek.

Az Anima Christi, melynek szerzőségét félreértésből tulajdonították a lelki gyakorlatok atyamesterének, majd két évszázaddal régibb szent Ignác koránál. Keletkezési ideje gyaníthatólag a XIV. évszázad első negyede. Előkerül kéziratokban már kerek százesztendővel a könyvnyomatás kora előtt. Ismeretes például a XIV. század eleje tájáról származó német fordítása, melyet egy *trieri* kézirat őrizett meg; a középnémet, még pedig nyugatnémet szöveg kezdősorai:

Godes sele hele mich,
Godes lichame bealde mic.*

A XIV. század második felétől kezdve már mindgyakrabban fordul elő az Anima Christi kéziratokban, főleg kéziratok imakönyvekben. A középkor kedvelt imakönyveiben, a horariumokban — összefoglaló néven: «*Livres d'heures*» — csaknem kivétel nélkül megtalálható az imádságok sorában az Anima Christi. A könyvnyomatás föltalálása után ezen horariumok képezték a XV. század közepétől kezdve a könyvpiacz legkeresettebb cikkét. A sokféle, különböző nyelven kiadott «*Livre d'heures*» meg a szintoly kedvelt «*Hortulus animae*» útján, melyek mindegyike számos kiadást ért, elterjedt, közkeletűvé lett az Anima Christi mondhatjuk egész Európában. Miként a horariumok különféle kiadásai és az Anima Christi eddigelé ismeretes fordításai tanusítják, közkézen forgott ezen verses imádság francia, német, olasz, angol, spanyol és belga földön egyaránt.

Nyilvánvaló, hogy szent Ignác, az Anima Christi hagyományos szerzőjének gyermekkorában, de már szentünk születése (1491.) előtt is el volt terjedve ezen imádság a keresztény Nyugaton. Ismeretes volt az szent Ignác hazájában, spanyol földön is. *Baesten* jezsuita atya hívta föl első a figyelmet az Anima Chriszti-ről szóló értekezésében** a *sevillai* Alcazar

* Említi *Keuffer* dr.: Die liturgischen Handschriften der Stadtbibliothek zu Trier. S. 94. n. 494. (Trier 1897.)

** Une inscription latine à Séville et la prière «Anima Christi» dans les livres d'heures du moyen âge. (Précis historiques XXXII. [1883.] 630—47.)

egyik kapujának föliratára, mely az Anima Christi latin szövegét tartalmazza, de meglehetősen romlott szövegben és a végső része hiányával. A fölirat Don Pedro el Cruel (kőszívű Péter) király uralkodása (1350—1369.) idejére vezethető vissza. Tehát spanyol földről egy adat az Anima Christi-t illetőleg a XIV. század közepe tájáról!

Van ennél még egy fontosabb adat is. Csekélységemnek sikerült ráakadnom az Anima Christi XV. századi spanyol fordítására. A «Livre d'heures» spanyol nyelvű kiadásában található a fordítás. A spanyol horarium czime: *Las horas de nuestra señora cō muchos otros oficios y oraciones Impressas en Paris* (por Nicolao Higman por el Symon Voestre librero). Ezen manapság fölöttébb ritka ősnymtatványnak egy teljesen ép példánya a *kalocsai* főszékesegyházi könyvtárban van meg, hol is a könyvtár czimeliái sorában üvegszekrényben vagyon kiállítva. Ezen inkunábulum gyönyörű nyomdai kiállításával is föltűnést kelt: pergamenre van nyomtatva s mindvégig metszetekkel ékesítve. Horariumunkban a 115b lapon fordul elő a szentségi imák közt az Anima Christi spanyol fordítása. Czime egyszerűen: «La oracion». Szövege a következő:

Anima de iesu christo sanctifica me
 Cuerpo de iesu christo salua me.
 Agua de lado de iesu christo laua me.
 O buen iesu christo oye me:
 et no permitas que me arridre de ty:
 enla hora de mi muerte llama me:
 et pon me cerca de ty:
 porque te loe con los tus santos angeles. Amen.

A spanyol horarium nyomtatási évét a bibliographia 1495. évre teszi. Ime tehát az Anima Christi egy spanyol fordítását birjuk szent Ignác gyermekkorából, midőn a szent még csak négyéves volt. Látnivaló ebből, hogy az Anima Chriszti a XV. század végén Spanyolországban már a nép nyelvén is el volt terjedve. Ezt az imádságot szent Ignác már gyermekkorában ismerhette és midőn később lelkigyakorlataiban ájtatosságul előírta, csak mint az ő és korának kedvelt imádságot vette föl az elmélkedések fonalába.

Hogy szent Ignác nem lehetett az Anima Christi szerzője, az napnál is világosabb. Ámde hát akkor ki legyen a szerző? Vajjon van-e valami nyom, mely rávezessen a szerzőre? Az Anima Christi szerzője után kutatva, szent Ignác koránál mind régibb és régibb időre jutunk vissza.

Timár Kálmán.

(Folyt. köv.)

A gyakori szent áldozásról.

IV.

GELLENVETÉS: *Előkészület nélkül nem szabad a szent áldozáshoz járulni, nekem pedig nincs időm, hogy kellőképp előkészülni tudnék rá.*
 Válasz: Arról egyáltalában szó se legyen, hogy előkészület nélkül nem szabad áldozni, mert egy oly szent cselekedetet, mint a milyen a szent áldozás, nem szabad felületesen végezni. Az előkészület hiánya hanyagságra vezet és az áhítatnak legfőnségesebb cselekedeteit azon veszélynek teszi ki, hogy a lélekre nézve mi hasznot sem fog hozni. Nemcsak készülni kell a szent áldozás méltó vételéhez, hanem a lehető *legtökéletesebben* kell készülni. És ha valaki már nagyon jól előkészült az áldozásra, még akkor is Isten előtt meg kell magát aláznia és kérnie az Úr Jézust, hogy mindazt, a mi benne hiányzik, ő kegyeskedjék pótolni.

De lássuk már most, hogy miben áll tulajdonképen az előkészület? Szükséges-e a szent áldozásra való előkészülethez az, hogy az áldozó sokat imádkozzék, elmélkedjék s az ájtatosság gyakorlatai közül minél többet végezzen? Ez egyáltalán nem szükséges. Dicséretre méltó dolog, ha valaki mindezt elvégzi, ha ideje van hozzá, de — sajnos — csak igen kevés embernek van ennyi ideje. A katolikus egyház, mely minket mindnyájunkat, bármely állásuak és ranguak is legyünk, a gyakori szent áldozásra serkent, egyúttal és első sorban arra figyelmeztet, hogy legelső s legfőbb kötelességünk: az állapotbeli kötelességeink pontos, lelkiismeretes teljesítése.

Mit kell tehát tennünk, hogy a szent áldozáshoz úgy elkészülhessünk, a mint azt az Úr Jézus és anyaszentegyháza kívánja? Katolikus módon élnünk, vagyis imáinkat gondosan elvégeznünk, sokszor az Istenre gondolnunk és Vele bensőleg egyesülve maradnunk, a bűnöktől, de még a hibáktól is tartózkodnunk, kötelességeinket pontosan teljesítenünk, alázatos, szelid lelkületben élnünk. A szent áldozáshoz való legjobb előkészület az, hogy megtanuljunk istenfélően, Isten kegyelmében, szeretetében, jámborul élni; a legjobb hálaadás pedig, ha az áldozás napját töltjük szentül el.

Ki ne volna képes ezt közülünk megtenni? Vajjon sok időre van-e szükségünk, hogy az Istenre gondoljunk s az iránta való szeretetünket kifejezzük? hogy lelki tisztaságunkat megőrizzük és mindennapi dolgainkat a jó szándék fölkelésével megszenteljük? Mindezekhez nem szükséges sok idő.

«A gyakori szent áldozás — mondja Cornelius a Lapide, jámbor szerzetes — a legjobb előkészület a következő szent áldozáshoz; s a vég-

zett szent áldozás hálaadás az előbbi áldozásokért. Vagyis a ma végzett szent áldozás hálaadás a tegnapiért s előkészület a holnapéhoz. A szent áldozással is úgy van az ember, mint az imával: minél többször imádkozik valaki, annál jobban megtanul imádkozni s annál nagyobb kedvvel fog imádkozni.»

Liguori szent Alfonz püspök ezt mondja: «Ha kevés idő van az áldozáshoz való előkészületre, mert valamely jó cselekedetet vagy kötelességteljesítést kell végezned, azért el ne hagyd a szent áldozást. Csak arra vigyázz, hogy e közben minden fölösleges beszédetől, szórakozástól tartózkodjál.»

Ezzel nem azt akarja mondani a szent püspök, hogy az imákat és áhitatgyakorlatokat teljesen elhagyhatjuk, de nem is szabad elhagynunk, mert a szent áldozáshoz való közvetlen előkészület és hálaadás okvetlenül szükséges, mint azt XI. Incze pápa (1676—1689.) elrendelte s azóta minden egyháztanító és lelkivezető tanítja. A szentség természete megkívánja, hogy a legnagyobb tisztelettel, hódolattal, imádással járuljunk a szent áldozáshoz. Ezt pedig úgy érhetjük el, ha előkészületünk és hálaadásunk egyúttal a szív imájából is áll. Ha tehát van elég időnk az előkészülethez, úgy kötelességünk azon időt erre fordítanunk (legalább egy negyed órát fordítsunk erre a célra); ha kevés időnk van rá, úgy elégedjünk meg a rendelkezésünkre álló idővel, de azt aztán annál összeszedettebben, imába merülve töltsük.

Szalézi szent Ferencz, genfi püspök a következő bölcs tanácsot adja, melyet mindegyikünk bátran s aggodalom nélkül követhet: «Az áldozás előtti este, a mint teheted vonulj el felebarátaidtól, hogy lelkedet előkészíthesd buzgó imában és összeszedettségben. Reggel, midőn fölébredsz, üdvözöld az Úr Jézust, kit szivedbe venni óhajtasz és a ki téged vár. Midőn a templomba mégysz, útközben ajánld föl szent áldozásodat a boldogságos Szűznek és fogadd szeretettel azt, ki szeretetből adja magát neked.» (Philothea 2. K. 21. f.)

Légy meggyőződve, kedves olvasóm, hogy ha valaki valamit komolyan akar, talál reá időt is. A ki őszintén vágyik a gyakori szent áldozás után, úgy az talál időt az előkészületre és a hálaadásra is. Nagyon sok, különféle állású, korú férfiakat, nőket, gyermekeket ismertem, kiknél majdnem lehetetlennek látszott a gyakori szent áldozás nagy elfoglaltságuk, dolguk vagy egyéb körülmények miatt, mégis talált buzgóságuk időt arra, hogy forró vágyukat: az Úr Jézussal való egyesülést megvalósíthassák. Ismertem egy szegény gyermeket, kinek istentelen, goromba szülei voltak s mindannyiszor kegyetlenül elverték, valahányszor a templomból hazajött. A szeretet azonban találékony. E fiút még a durva bánásmód sem tudta leszoktatni a gyakori szent áldozásról, melyet első szent áldozásától fogva

gyakorolt. Igen korán fölkel, észrevétlenül a templomba ment, megáldozott, hazament, útközben elvégezte a hálaadást, befeküdt az ágyba a nélkül, hogy istentelen szülei csak valamit is sejtettek volna. Ép így ismertem Párisban anyákat, háziasszonyokat, a kik télen úgy mint nyáron, az első szent misére mentek, hogy ismét idejében odahaza lehessenek, hogy sem férjük, sem gyermekeik távollétük alatt semmiben hiányt ne szenvedjenek.

Légy rajta, kedves olvasom, hogy a te szivedet is a hitnek eme szelleme hevítse s ha erős akaratod van, úgy fogsz időt találni arra, hogy gyakran és méltón áldozhassál.

«Menj és tégy hasonlókép.» (Lukács 10. 47.)

Reviczky Aladár C. M.

Szentségi csoda francia földön.

Faverney 1608. május 24.

FAVERNEY Franciaországnak egyik legszebb pontja. Franche-Comté regényes vidékei környezik a kis várost, mely alatt a kis Lanterne folyócska ezüst hullámai játszadoznak. Vize átlátszó, halak czirkáznak benne, partjain az üde pázsiton a francia pásztor tilinkózik s fújja elmerengve méladús danáját. Sok dologról beszélhetne nekünk a kis folyócska, melynek hídjain a zarándokok milliói mentek át énekelve. Faverney zarándokhely, régen is az volt. Itt állott a benczések nagy monostora, magas tornyaival, gyönyörű kertjeivel. A normannok lerombolták, de a monostor újra felépült s a buzgó francia még jobban tisztelte a szent helyet, hol az Eucharistia vértanúi Berthaire és Athaléne nyugodtak. Faverney kezdettől fogva fontos földrajzi pontja volt Jézus Krisztus eucharistikus birodalmának. 1604-ben még egy szép szokást is honosítottak meg a buzgó hívők. Minden év pünkösdjén három napig imádásra tették ki az Oltáriszentséget. A Szentségtartó arany állványba foglalt hengeralakú üvegtartó volt, amelybe két szent ostyát helyeztek. Ezt azután egy trónszerű külön e célra épített oltárra emelték, mely szabadon állott a szentély közepén. A pápa gazdag búcsukat ajándékozott a zarándokoknak, s így nem csoda, ha ezeren meg ezeren jöttek át túlnan a hegyekről a lelkes francziák. Szükségük volt rá, hiszen köröskörül eretnekek lappangottak, a hugenották mindenüvé bejutottak s a nép egységét megbontva nemcsak az Egyháznak, hanem a lilimos francia királynak és saját hazájuknak lettek ellenségei. Faverney nemzeti kegyhely lett. Az oltárainkon trónoló Gondviselés nem feledé el a dicsőség nemzetét.

1608. május 24-ikén, piros pünkösöd napján ismét nagy tolongás volt

a faverney apátságának templomában. A Notre-Dame falai lelkes énektől viszhangoztak, tömjénfüst, virágillat töltötte be az ezernyi gyertyából ki-világított fényes csarnokokat. A zarándoksereg buzgó áhitattal ment át a templomon, melyet éjszakára bezártak. A szerzetesek a nap fáradalmait kipihenni tértek, hogy éjjeli egy órakor a szentség előtt újra megjelenjenek s a reggeli zsolozsmát elmondják. A sekrestyés este kilencz órakor két öröklámpát helyezett az oltár elé, s azután visszavonult. Az volt a baj, hogy a lámpákat hanyagul helyezte oda, úgy, hogy éjszakának idején a kárpit tüzet fogott s az egész oltár elégett, minden, a lépcső, a szőnyeg, az ereklyék, a virágok, a dészítmények, a képek, a szobrok, csak az Oltári-szentség nem. Az ott lebegett olyan magasságban, a mint az oltáron állott; körülötte minden leomlott. Egy órakor a szerzetesek zsolozsmára jönnek, a templomajtón sűrű füstgomoly tódul ki, parázs és korom mindenütt, a fojtó légben be sem mehettek. Félrehúzták a harangokat s egy percz alatt Faverney talpon volt: Segítettek menteni. Betörték a templom ablakait s ami tűz még volt, rögtön eloltották. Virradóra a füst és gőz eloszlott, a napsugár kormos falakra vetette fényét. Minden porba omlott. Csak a szentség lebegett ott a romlás felett, nyugodtan, áldólag. A szentségtartó kissé félrehajlott, de ferde helyzetében is olyan magasságban maradt, mint a minő az oltáron volt. Harminczhárom órán át tartott ez esemény, tízezer zarándok látta és hitt. A közeli falvakból zászlókkal jöttek át, s mindenki sietett szedni egy csipetnyit az ott heverő hamuból és koromból. Közben megérkezett a menouxi plébános és szent misét mondott. Ezt megelőzőleg a szentségtartó alá a földre egy kis oltárt rögtönöztek, az oltárkendőre egy misekönyvet, arra pedig egy korporálét helyeztek. A plébános misézni kezdett. Úrfelmutatás előtt az egyik gyertya kialszik; meggyújtják, de újra szél támad s újra kialszik; harmadszor is így. Erre szélcsend lett s ime a szentségtartó lassan leereszkedik az alája helyezett korporáléra. A nép fellélegzett, azután örömrivalgásban tört ki s dicsőítő énekek accordjai mellett a szentséget a főoltárra vitték. Híre ment az eseménynek egész Franciaországban s a besanconi püspök a tanuk ezreiből 50 tekintélyes embert kiválasztott s az eseményt az isteni kegyelem csodájának nyilvánította.

A két ostya közül az egyiket a dôle-i templom kapta meg. A városi hatóság és a nép kivonult a kapuk elé, a papság körmenettel ment ki az országútra, melyen egy fényes üveghintón, aranycsavarokkal egy álványhoz erőstve, két hófehér lótól vonatva lassan ünnepélyesen közeledett feléjük a ragyogó monstrancia, benne a faverney szent ostya. Jézus útja diadalmenet volt. Mindenütt Éljen Jézus! kiáltással fogadták a menny és föld királyát. Dôle város elhatározta, hogy minden évben egyszer fényes körmenetet tart a szentségtartóval s a napot a város ünnepévé avatja.

Szalézi Szent Ferencz könnyezve emlékezik meg a faverney tüzről. Ő is látta 'a kormos falakat meg a hófehér lelkeket, mint repültek Faverney felé. Ennek az eseménynek van most háromszázéves évfordulója és ezt fogja május 24-én megünnepelni a francziák nemzeti kongresszusa. *M. L.*

Áldozócsütörtök.

És mennybe vitették. Luk. 24, 51.

a) «Fölment az Isten örvendezéssel, az Úr harsonaszóval! Énekeljete Istenünknek, énekeljete királyunknak». Zsolt. 46. 6. Mint a hogy a harmatba s illatba fűrösztött mezőkről fölszáll trillázva a pacsirta, napsugárt iszik s a lelkét önti ki énekében: úgy felszáll vele az én lelkem is «in dulci jubilo», elbódulva az ünneplő májusi vidék csendjétől s szépségétől; ez is mennybemenet. De legfelségesebb mennybemenetele van Krisztus édes, diadalmas lelkének! Átélté már érzelmes, erőteljes, isteni életének sok «excessus»-át, a «beata passiot», a föltámadást, most éli át a «gloriosa ascensiót». A szenvedésben ünneplé az alázat, a föltámadásban az erő, a mennybemenetelben az édes öröm. Jézus lelke énekel «juxta dies juventutis suae» éneklé az örök ifjúság énekét s a föld felel neki: «jubilate Deo omnis terra»; énekeljék mi is az áhitat, az öröm, a vágy, a mélység zsoltárát. Lejön eléje az angyalvilág, a szárnyoló lelkek világa... mintha az egész égbolt két nagy szárnyá válnék, melyen az örök szeretet leereszkedik fogadni fiát. Valamikor a csendes éj s a Szűznek éber szeretete fogadta őt Betlehemben, most a napsugaras, diadalmas mennyország fogadja. Itt is cseng a «gloria, laus et honor».

b) E diadalmenet elvezet angyalszárnyakból formált diadalkapuk alatt. «Emeljétek föl fejedelmek (királyi szellemek) a ti kaputokat is, emeljétek föl örök ajtók (melyek eddig zárva voltak), hogy bemenjen a dicsőség királya.» Zsolt. 23, 7. Elért az Isten trónjáig, ki jobbjá felől ültette, vagyis dicsőséget s hatalmat adott neki, adott neki koronát a hamuért, örömnök olaját a keservért, dicsőség palástját a lélek kesergéseért.» Izai. 61, 3. «Adott neki nevet, mely minden név fölött vagyon.» Akarta, hogy «a királyok királya s urak ura legyen!» S bár ilyen, nem felejté el azt a kis Terra bolygót; ott van hazája, ott ringott bölcsője, ott van még édesanyja, emlékeit onnan hozta, a vérevel öntözött földet nem felejté el soha; engem sem.

c) E diadalmenet nyomában nyitva az út az örök boldogságba. Nehéz volt ez utat nyitni, nehezebb út ez, mint a Behring-szoros, vagy Magelhaens utja, út az örökkévalóság óceánjain. Elfoglalja a várost, a «coclestis Urbs»-t és «fölepíti régi pusztaságát és a hajdani romokat, (az angyalok bukása óta) fölemeli és megnyitja az elpusztult várost.» Izai. 61, 4. És kitűzi jelét, a szent keresztet az égre; oda tűzi csillagait, szent sebeit; ezek az örök tavasz csillagai, pirosuló fényük reményünk hajnalpírja s tüzet bocsát az égből, pünkösdi tüzet, lelkek melegét és hevét. Ó, én dicsőséges királyom, hogy örülök annak, hogy vagy, hogy hatalmas, boldog és dicsőséges vagy. Ez az én boldogságom egyik szent öröme!

Prohászka Ottokár: Elmélkedések az evangéliumról.

Magyarország és a nagyvilág.

Hirek a Bácskából. A bácsmegyei *Pacsér* községben Bárány Gyula plébános buzdítására husvétra megalakult az Oltáregyesület. Már eddig is sokan iratkoztak be az egyesületbe, de a taggyűjtés még mindig serényen folyik. Örvendetes jele ez a pacsériak buzgólkodásának, oly helyen, hol elenyésző kisebbségben élnek a katolikus hívek a több ezerre menő reformátusok és görögkeletiek mellett. A pacséri Oltáregyesület mint fióktársulat a *kalocsai* anyaegylethez csatlakozott. A pacséri templom ezidén is részesült a kalocsai Oltáregyesület adományaiban. Most már módjukban lesz a pacséri híveknek is résztvenniök az egyházmegyei Oltáregyletek nemes feladatának megvalósításában. Az új egyesületet örömmel üdvözljük.

Az erdélyi zsinat és az Oltáriszentség. Mult számunkban említettük, hogy Erdély apostoli lelkű püspöke zsinatot hív egybe, amelynek előmunkálatai javában folynak. Az Oltáriszentség a zsinati tárgyalásoknak fénypontja lesz. Még, egyelőre nem szolgálhatunk az 1848-i utolsó erdélyi zsinat idevágó aktáival, csak az 1863-ban tartott kalocsai tartományi zsinatra utalunk, melyen az akkori erdélyi püspök, Haynald Lajos, a későbbi kalocsai bíboros érsek is részt vett. Ez a zsinat külön foglalkozott a gyakori szent áldozással, s erre vonatkozó határozatai Erdélyre is kiterjesztettek. Az erdélyi papság most a kerületi gyűléseken foglalkozik az előkészítő bizottságtól felvetett kérdésekkel. Az udvarhelyi kerületi papság törölni óhajtana azt a szokást, mely Erdély néhány községében dívik, hogy tudniillik az áldozás után a sekrestyés a hívőknek bort oszt szét. A gyakori áldozást mint őskeresztény szokást forrón óhajtja, csak nem egyszerre, hanem átmenettel, a hívők eleinte kétszer-háromszor áldozzanak, s így egyengessék az utat a gyakrabbi áldozáshoz. A bányavidéki kerület papsága a hitoktatók kezébe teszi le az ügyet. Foglalkozzanak minden hittanórán néhány perczig a kérdéssel, a felnőtteknél pedig a missiók tartása fogja a legjobb eredményt elérni.

Az első automobil. A versenyképes katholicizmusnak jelképe lett immár az automobil. Amerikában el sem képzelhetik e nélkül a hitéletet, hiszen a nagy távolságokat, melyek a lelkeket egymástól elválasztják, csak a technika vívmányaival győzheti le az Isten országáért égő buzgalom. Az amerikai s egyáltalában a külföldi oltáregyleti kiállításokon manapság már nem is oly ritka dolog a szentképek, szent edények és szentségtartók mellett az automobil. Hiszen ez viszi el az Urat a szegény beteghez, ki minden pillanatban várja az isteni orvos megérkeztét. Merry del Val, a bíboros államtitkár maga is automobilon járja be a klasszikus campagnát és siet vigaszt nyújtani az Istenért égő lelkeknek. Nagy tehát az örömünk, midőn azt halljuk, hogy Magyarországon is beszegődött a lelkipásztorkodás szolgálatába az automobil. A főváros közelében Erzsébetfalva új plébánost nyert Kokovay János személyében. Az apostoli lelkű pap a napokban kezdi építeni a nagy munkásváros új templomát, s a rohamosan fejlődő szép hitélettel együtt behozza a hatalmas segédeszközt, a gépet is. Erzsébetfalva kiterjedése óriási, a lakosság nagy; öt pap működik az Úr szőlőjében, s mindennek daczára van két ellenségük, a tér és az idő, mely megköti a lélek szárnyait. Ezt fogja legyőzni Erzsébetfalván az első auto-

mobil, hogy időt takarítva az apostoli lelkek tovarepülhessenek Istenükkel a poros országúton s így hozzák el gyorsan palotába és viskóba a lelkek vigaszát. És ez egyik legszebb sikere lesz a IV. nemzetközi automobilkiállításnak Budapesten.

Bécs és Róma. A Feilbogen-ügy hullámai még most sem torlódtak el. A világ szemében oly igénytelen kis ostya megmozgatta a diplomáciának egész gépezetét, a sixtinai esetből egész nemzetközi affér lett. Ismeretes, hogy Feilbogen bécsi zsidó tanár neje és sógornője a római vatikáni nagykövet ajánlására bebocsátást nyert a pápai palota kápolnájának husvéti szertartásaira, Husvétvasárnap a pápa a hívőket megáldoztatta, a hívők seregében ott voltak Feilbogenék is, s mivel az áradat őket is oda vitte az oltárhoz, zavarukban nem tudtak mást tenni, zsidó létükre ők is az áldozók közé állottak. Miután az egyik nő kezével oly mozdulatot tett, mintha a szent ostyát szájából ki akarta volna venni, ez nagy feltűnést keltett s rögtön el is vitték őket a Sixtina sekrestyéjébe. Ott megvallották, hogy csak zavarukban tették az egészet. Szent ostyát a földön nem találtak, s így be is bizonyosodott, hogy szándékolt szentségtörés ki van zárva. Az eset mindannak daczára nagyon kínosan érintette az egész világot, a Szentséges atyának, ki a Matild-teremben az esetért engesztelő szentmise-áldozatot tartott, királyunk, a német császár és több keresztény fejedelem táviratilag fejezte ki sajnálatát és megbotránkozását. Feilbogen katolikus lesz, ámbár a diplomáciai affér elkerülése végett el kell tanári székét hagynia.

Itt valóban a rendszert kell ostorozni, azt, hogy templomainkat a zsidó ne tekintse operának, ahol ingyen lehet zenét hallgatni. A bécsi zsidó erre a nagyzásra fel van nevelve, mert már gyerekkorában elmegy anyjával a császári udvari kápolnába és ott a keresztényeket a padokból kiszorítva, igazi keleti kényelemmel «élvezi» a szent misét. Erről majd többet.

A francziák nemzeti kongresszusa. A faverney-i monstrancián csüng a francia katolikusok szeme; háromszáz év emléke fűzi hozzá a dicsőség nemzetét, hiszen a francia egyháztörténelem tudja, hogy mit köszön a faverney-i szentostyának, melynek történetét lapunk mai számában megírtuk. A hugenottákat ez győzte le, mert hinniök kellett a tények láttára: s a szétszaggatott Franciaország újra egygyé lett. Most is odafordul Franciaország szeme Faverney felé, s az eucharistikus küzdelmek napjaiban, melyet a francia kormány törpe minoritásával kell megvívnia a katolikus Franciaország hatalmas testének, oda fordulnak segítségért az Úr testéhez, a faverney-i csodás ostyához. A kongresszus május 21-én kezdődik s a csoda dátuma napján, 24-ikén végződik. Az eucharistikus kongresszus elnöke Laurent kanonok; négy osztálya van a kongresszusnak: a tudományos osztály, a papi bizottság, a hölgybizottság és az ifjak osztálya. A tudományos osztály a történelmi eseménynyel és annak bírálatával foglalkozik, kimutatva különösen azt, hogy mily befolyással volt az esemény Franciaország történeti fejlődésére a Lajosok alatt. A papi bizottság X. Pius pápa eucharisztikus reformjaival, az egyházi zenével és a gyakori áldozással foglalkozik. A hölgybizottság a templomok gondozását teszi magáévá s magára vállalja a kultuszfillérek gyűjtését is. Az ifjúsági csoport korszerű kérdésekkel foglalkozik: szocializmus, apologia, patronageok,

sajtó, a mutualiték mind rendre kerülnek. Az ünnepi szentmisét a püspökök együtt celebrálják; a kongresszus vezéralakja a besançoni püspök Petit, míg Turinaz a híres nancy-i püspök a kongresszus legünnepeltebb szónoka lesz. A kongresszus fénypontja a háromszáz év óta szokásos körmenet.

Fogházmisszió Rómában. Május első felében a Regina coeli nevű börtönben a rabok számára szent gyakorlatokat tartottak. A szent áldozást és a bérmálás szentségét Respighi Péter biboros helynök osztotta ki. A szent áldozáshoz több mint hatszáz fegyencz járult, ezek közül sokan elsőízben. Ezenkívül sok felnőttest megbérmált a biboros. Ime egy újabb bizonyíték arra nézve, hogy a börtönök lakói jórésztben azok közül kerülnek ki, akik vallás nélkül és szentségek nélkül nőttek föl.

De máskülönben is észlelhetők már a vallástalan nevelés eredményei.

A konstantinápolyi zsidó fiú.

ARÓMAI Feilbogen-esettel kapcsolatosan olvasóink emlékezetébe idézük a középkornak ehhez hasonló eseményeit. A művelődéstörténelem lapjai eleget beszélnek arról, hogy a középkorban a zsidók akár szentségtörésből, akár babonából, vagy néha ártatlanul is ki nem számítható körülmények között magukhoz vették a szent ostyát. Érdekes az alábbi csodás esemény, melyet a bizánczi történészek följegyeztek.

Konstantinápolyban régi időtől fogva szokásban volt a szent ostyák maradványait az ártatlan gyermekeknek nyújtani. Történt egy ízben, hogy a többi gyermekekkel egy üvegcsináló zsidó fia is a templomba ment, s azokkal együtt ő is magához vette a szent ostyát. Miután a fiú e miatt kissé későbbben érkezett haza, mint egyébkor, a szülők kérdezték tőle elmaradásának okát. A jólelkű fiú őszintén megvallotta, hogy a keresztény gyermekekkel a templomban kenyeret evett. Erre a zsidó apa annyira dühbe jött, hogy mihelyt az anya a háztól eltávozott, a fiút megragadta s az izzó üveghutába vetette. Az anya csakhamar észrevette a gyermek távollétét s a városban ide s tova futkosva kérdezősködött a kis fiú után. Három napi hasztalan keresés után hazatért s fájdalmában egyre nevéen szólítja a gyermeket. Ezt tette akkor is, midőn egy ízben az olvasztókemence előtt ment el; s ime egy hang ezt feleli: itt vagyok, anyám! Megrettenve, egyszersmind örömmel telve szakítja föl az anya az ajtót, s ott látja a lángok között épen és sértetlenül a gyermeket, ki örömujjongva futott karjai közé. Az örvendező anya kérdezté a fiút, hogy ki őrizte meg sértetlenül az izzó tűzben? Mire a fiú azt felelé: Egy csodaszép asszony, kit biborköpeny takart, hozzám jött, a tüzet mellettem eloltotta s midőn éheztem, újra adott a kenyérből. — Jusztinián császár, ki az eseménynek hírért vette, a vérengző atyát, ki a keresztény hit iránti gyűlöletében továbbra is megmaradt, mint gyermekgyilkost kivégeztette; az anya s a gyermek pedig buzgó keresztények lettek.

Központi tudósító.

Dr. Glattfelder Gyula, a Központi Oltáregyesület másodigazgatója, április hó 12-én ülte nevenapját, a mely alkalomból a Központi Oltáregyesület választmányának április hó 9-én tartott ülésében Kánter Károly apát igazgató tolmácsolta az egyesület jókívánatait. Az igazgató lelkes beszédben ünnepelte a távollevő másodigazgatót, a kiből nemcsak az eucharistikus eszmék, apostolát tiszteli az egyesület, hanem egy oly férfiút is, kinek neve az országban egy egész programot jelent s kinek sokirányú tevékenysége hatalmas lökést adott az újjáéledő magyar katolicizmus jövőjének fentartójának, a magyar ifjúságnak. A jelenlevők lelkes éljenzése között eszméinek győzedelmét, műveinek állandó fenmaradását és az eucharistikus Úr Jézus áldását kérte az ünnepeltre.

Mária Reparatrix ünnepe. Május hó 2-án vált az Örökimádás apáczáinak búcsúnapja, Mária Reparatrixnak az Engesztelő Boldogasszonynak ünnepe. A nap előestéjén az Örökimádás-zárda, a társulat alapítónőjének emlékét ünnepelte, most volt ugyanis ötven éve, hogy az alapítónő, akiről egyik cikkünkben megemlékeztünk, ünnepélyes fogadalmát letette. Május 2-án délután ünnepélyes szentségimádás és litánia volt; a szertartásokat Glattfelder Gyula dt. másodigazgató végezte a kegyesrendi kalazantinisták fényes segédletével. Ünnepi beszédében magasztalta a társulat alapítónőjét, a ki a bibliai erős asszony típusát az engesztelés szellemében imával és munkával valóra váltotta.

Kiss Aladárné Tömöry Gizella, a Központi Oltáregyesület másodelnőknője május hó 4-én fényes ünneplésben részesült közeledő névünnepe alkalmából. A Központi Oltáregyesület választmányi és terjesztői tagjai örgróf Pallavicini Edéné elnöknő és Kánter Károly apát igazgató jelenlétében legőszintébb jókívánataikat fejezték ki a közszeretben álló másodelnőknőnek, ki már évek hosszú során át buzgón és eredményesen fáradozik az Úr Jézus háza dicsőségén. Kánter Károly apát üdvözlő beszédében rámutatott a Központi Oltáregyesület programjára, melynek számos pontját fáradhatatlan tevékenységgel, másokat magával ragadó lelkesedésével Kiss Aladárné valósította meg. Kérte a Mindenhatót, tartsa meg a népszerű másodelnőknőt még sokáig védőszentjének, Boldog Gizella királynénak nyomdokain, a ki élte minden pillanatát annak a nagy feladatnak szentelte, hogy Szent István király országában mindenütt a saját keze munkájával királyilag ékesítse fel az Úr Jézus hajlékait.

A Központi Oltáregyesület választmánya május hó 11-én délután 4 órakor havi rendes gyűlését tartotta örgróf Pallavicini Edéné elnöknő és Kánter Károly apát igazgató elnöklete alatt. A gyűlés főtárgya a pápai jubileum volt, melyről a Jubileumi Közlönyben számolunk be. A jubileum ügyeit letárgyalva igazgató bejelenti, hogy az esztergomi főegyházmegyében a szentségimádás immár szervezve van, úgy hogy az egyházmegye területén az év minden napján kitűzött helyeken lesz az imádás megtartva. A főváros eképen az évnek egész hónapját, június havát kapja meg. Ezzel kapcsolatban igazgató jelenti, hogy a Központi Oltáregyesület ez év júniusában *Úrnap nyolczada alatt az Oltáriszentség imádására ünne-*

pélyes triduumot tart, egybekötve azon búcsúkkal, melyeket X. Pius pápa az eucharisticus misszióknak ezen módon való terjesztésére külön rendeletben adományozott.

A hercegprimás adománya. Vaszary Kolozs bíboros primás május hó 8-án 500 koronát adományozott a Központi Oltáregyesületnek. Az egyesület ez úton is a legmélyebb hódolattal tolmácsolja köszönetét a bíboros főpapnak a nemeslelkű adományért.

A Mária Reparatrix Társulat nagykáptalanja május második felében tartatott meg Rómában a Via dei Lucchesi 14. szám alatt levő anyaházban. Ez alkalommal M. Maria de la Salette a budapesti Örökimádás-zárda főnöknője is Rómába utazott, hogy a nagykáptalan gyűlésein részt vegyen.

Hasznos tudnivalók.

1. Az Oltáregyesületeknek Rómától adott búcsúi és kiváltságai:

Teljes búcsúk: 1. Mindkét nembeli hívők föl vételük napjától számított egy hónap bármely napján, ha töredelmesen meggyónnak, megáldoznak s a római pápa szándékára imádkoznak (S. C. J. 13. Nov. 1849.)

2. A tagok haláluk óráján, ha töredelmesen meggyónnak és megáldoznak, vagy ha lehetetlen volna, akkor Jézus szentséges nevét, ha képesek szájjal, vagy legalább buzgó szívvel segítségül hívják.

Ugyancsak (t. i. a társulati tagok) ha meggyónnak s megáldoznak; az örökimádás, a szegény templomok intézménye nővéreinek, vagy az egyesületnek templomát, nyilvános oratóriumát meglátogatják s ott a római pápa szándékaira buzgón imádkoznak, a következő ünnepeken és napokon nyernek teljes búcsút;

3. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnep. Február 2.

4. Február 26.

5. Szent József napja. Márczius 19.

6. Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe. Márczius 25.

7. Április 4. A szent Ostya csodás módon nyilvánvalóvá lett; a brüsszeli szentségtörő megsebzésnek évfordulója.

8. Szent Juliánna szűz. Április 5.

9. Keresztelő szent János napja. Junius 24.

10. Szent Péter és Pál ünnepe. Junius 29.

11. Julius 13-át követő első vasárnap.

12. Márta Magdolna napja. Julius 22.

13. Márta szűz napja. Julius 29.

14. Loyolai szent Ignác napja. Julius 31.

15. Mária mennybemenetele ünnepe. Augusztus 15.

16. Mária szent Szive napja.

17. Kisasszony napja. Szeptember 8.

18. Assisi szent Ferencz napja. Október 4.

19. Szent Terézia szűz. Október 15. Az örökimádás intézményének patronája: benső életét illetőleg.

20. Minden szentek ünnepe.

21. Halottak napja.

22. Kostka szent Szaniszló napja. November 13.
 23. Xaveri szent Ferencz napja. Deczember 3. Az Oltáregyesületek patrónusa: tevékeny életét illetőleg.
 24. Szeplőtelen fogantatás ünnepe. Deczember 8.
 25. Szent János evangelista ünnepe. Deczember 27.
 26. Úrnapja vagy nyolczadának egyik napja.
 27. Úrnapja nyolczadát követő pénteken, mint a szent Szív ünnepén.
 28. Azon a napon, midőn a tagok a szentmisén és a havi szentbeszéden részt vesznek.
 29. A kiállítás alkalmával tartott istentisztelet napja.
 30. Azon a napon, midőn a havi imádási óra végeztetik.
 31. Egyszer a hónapban szabadon választott napon.
 32. Minden hó első csütörtökén.
 33. Minden hó első péntekén.
 34. Egyszer a hónapban, ha a hónapon át a tagok minden héten 6 órán át dolgoztak a szegény templomok javára; vagy a körmenetekhez szükséges diszítések készítésén, vagy a falusi könyvtárak számára munkálkodnak és valamit egyszersmind imádkoznak.

35. A világi tagok az évben kétszer nyerhetnek az elhunyt tagokért följánlható teljes bucsút, mikor e szándékra a szent áldozáshoz járulnak.

Stáció-bucsúk (vagyis mikor templomlátogatáshoz van kötve a bucsú elnyerése.) Azon tagok, kik az örökimádás nővéreinek, vagy ha az nagy nehézségekkel volna teljesíthető az egyesületnek templomát meglátogatják s a pápa szándékára imádkoznak, ugyanazokat a bucsúkat nyerik, mintha Róma templomát látogatnák meg, vagyis teljes bucsút:

Gyónás és áldozás után, karácsony napján, nagycsütörtökön, husvét napján, mennybemenetel (áldozó csütörtök) napján.

Hét évi és hét quadragénai bucsút nyernek:

1. Kik töredelmes szívvel végzik a havi imaórákat.
2. Kik töredelmes szívvel részt vesznek a havi gyűlésen s az összekötött istentiszteleten.

30 napi bucsút nyernek: Kik félórát dolgoznak a templomok részére, vagy a körmenetekhez szükséges diszítéseken fáradoznak s egyszersmind valamit imádkoznak.

60 napi bucsút nyernek bármily jó cselekedetet végző tagok. Ezen teljes és részleges bucsúk a szenvedő lelkéért is följánlhatóak.

2. A villanyvilágításról s az oltárdeszkáról.

A tlascai püspök Mexicoból azon kérdést intézte Rómába, vajjon megengedhető-e, hogy az oltárokon szentségkítételkor a szentség körül villanylámpák égjenek, továbbá, hogy szabad-e virágkehelyalakú üvegdiszítésekbe villanyfényt helyezni, vagy mint az náluk szokásos, az apostolok fejei felett a Szentlelket tüzes nyelvek alakjában vörös villanyfényvel jelképezni s a csillárokon villanyos gyertyautánzatokkal élni? — A szent szertartások kongregációja 1908. jan. 17-én azzal felelt, hogy az 1895. jún. 4-én 3859. sz. határozatához képest az oltárokon villany nem használható, a templom többi részeiben lehet, de a szinpadias hatás kerülendő. A kongregáció 1908. jan. 24-én azt a határozatot hozta, hogy az oltár szélét körülramázó s az oltárterítőket megerősítő fényezett deszkadíz kerülendő.

Oltáregyesületi ügyek.

A székesfehérvári Oltáregylet. Az elismerés őszinte adóját nyújtjuk a székesfehérvári Oltáregyletnek. Gizela királyné szelleme él még az ősi koronázó város falai között, melynek hölgyei ép oly buzgalommal nyújtják az oltárra ajándékképpen kezeik munkáját, mint azt a nagy királyné tette Szent István korában. Ez év április havában, virágvasárnap és nagyhétfőn rendezte a székesfehérvári Oltáregylet *tizedik* kiállítását, melyről külön számolunk be.

Ez alkalommal nem lesz érdektelen néhány vonással megrajzolni az ország ezen egyik legerőteljesebb Oltáregyletének tíz évi működését.

A székesfehérvári Oltáregyletet b. e. dr. *Steiner* Fülöp püspök alapította 1897. november havában. Elnöke kezdettől fogva: *Szögyény-Marich* Julia, igazgatója *Szuborics* Jenő apátkanonok. Titkárai: *Méri* Ferencz karkáplán, *Dornis* István hitoktató, dr. *Reichardt* Tamás theologiai tanár és dr. *Lakatos* Frigyes praefektus voltak.

Tagjainak száma az alakuláskor 30 volt, mely az első év végén 921-re emelkedett. Ma meghaladja a másfél ezret.

Az egyesület a lefolyt 10 év alatt csak készpénzben 14.280 korona 65 fillért áldozott templomi felszerelésekre. Ehhez járult a sok — magánosoktól felajánlott — ajándéktárgy, melyeknek értéke csaknem eléri a fentebbi összeget.

A megajándékozott szegény templomok száma 54, az ajándékozott

tárgyaké 1178, mely a következőképen oszlik meg: casula hozzátartozókkal 68, stóla 25, ministerruha 229, oltárterítő 28, purificatorium és lavabokendő 213, corporale 54, alba 50, humerale 71, cingulum 24, karing 39, pluviale 40, palla 58, missale 26, pacificale 10, csengő 8, ampolnák 16, ostyasütő 2, szentségfátyol 3, gyertyatartó 38, keresztelési és beteglátogatási edény 54, öröklámpa és betegl. lámpa 15, szenteltvíztartó és aspensorium 16, evangéliumoskönyv 7, ciborium 6, ciborium köpenyke 19, kehely patenával 6, canontáblák 9, velum 13, biretum 3, tumbatakaró 6, füstölő 14, különbözők 8, összesen 1178 drb. Gyűjtött ezenkívül az Oltáregylet a székesfehérvári vizivárosi kápolnára 965 kor. 74 fillért; 1904-ben 750 tagot toborzott össze a bodajki zarándoklatra; 1906-ban elhatározta a rendes havi szentmisén a közös szentáldozást, 1907-ben megalakította az elhanyagolt, szegénysorsú elsőáldozókat előkészítő bizottságot.

Hogy a lelkekben mit művelt a kegyelem ez áldásos munka nyomán, hány családba költözött béke, boldogság, kölcsönös megértés, hány család szokta meg a szentségekhez járulást, hány rossz könyv és ujság helyét foglalta el keresztény szellemű sajtótermék, mennyi botrány szűnt meg, mennyi jószándék, jó cselekedet fakadt ez apostoli buzgóság következtében: azt csak a jó Isten tudja.

A nagyarányú tevékenység lelkes mozgóatója, az egyesület korrekt szellemének állandó ébrentartója az Oltáregylet fáradhatlan elnöke: *Szögyény-Marich* Julia, kinek nevét szeretettel, hálával foglalja imájába a sok szegény templom hívő népe, látva az áldást, mely az általa vezetett áldozatkész sereg önzetlen munkája nyomán fakad.

Kiállítási szemle.

Székesfehérvár. Székesfehérvár legideálisabb célokat szolgáló egyesülete beszéltet ismét magáról. Ne méltóztassanak félreérteni. Nem úgy gondolom, mintha ez a szerény egyesület a Gyermek-Liga módjára, síppal-dobbal, falragaszokkal hivalkodnék, kiállna a piacra és így kényszerítene bennünket, hogy észrevegyük. Nem; katolikus irányú intézményeknek ez nem sajátjuk, sőt, midőn azt látjuk, hogy a világnak manapság ez kell, talán gyengéjük is, hogy nem iparkodnak feltűnni.

A kenyérszínben alázattal elrejtőző Jézus és szegény templomainak szolgálatában álló székesfehérvári Oltáregylet meg különösen kerüli a nyilvánosságot. Egész éven át nem tesz mást, mint imádkozik, hangya módjára szorgalmasan gyűjt fillérekből koronákat, koronákból száz meg száz koronákat és dolgozik. Dolgozik; szerény, elrejtett munka napszámát végzi, hogy belőle Istennek dicsőség, embereknek vigasztalás, gyönyörűség, lelki épülés származzék.

Mindössze egyszer áll ki évenként két napra a világ szeme elé s célja ekkor sem a hivalkodás, hanem az, hogy számot adjon egész évi munkájáról, a céljaira felajánlott fillérek hova fordításáról és — új tagokat toborozzon a nemes munkához.

S ezt a kettős célt el is éri. Ez a virágvasárnap kiállítás mindig egy-egy lelkiismeretes beszámoló és lelkes felhívás, mely elől ki nem térhet senki, akinek szívéhez eljut.

Az idekiállítás különösen gazdag volt szebbnél-szebb egyházi ruhákban s más templomi felszerelésekben. Körülbelül 17—18 casula, fél-tucat pluviale, egy monstrancia, 2 kehely, egy beteglátogatási lámpa, több misekönyv, csillár, rengeteg

fehérenemű, oltárterítők, velumok, egész sereg ministráns-ruha, stb. beszéltek az Oltáregylet hölgyeinek odaadó munkájáról, kik fáradhatatlan elnökük, Szögyény-Marich Júlia vezetése mellett hónapokon át dolgoztak, hogy a szegény templomokat felruházzák.

Szép számmal szerepeltek a kiállításon az Ő Szentsége X Pius pápa jubileuma alkalmával felajánlott mise-ruhák és egyházi fehéreneműek: közöttük a Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök és Szögyény-Marich Julia által felajánlott 1—1 fehér casula, a Szuborics Jenő által ajándékozott piros casula s még egy kedves ajándék, egy magyar stílusú remekbe illő szép fehér casula, melyet a helybeli községi felsőbb leányiskola fiatal növendékei himeztek s ajánlottak fel sok szép templomi fehéreneművel együtt a kereszténység közös Atyja számára.

A kiállítást másnap este bezárták s utána a kiállított tárgyakat szétküldték rendeltetési helyeikre, hogy hirdessék Fehérvár katolikus hölgyeinek buzgó, mély vallásosságát és áldozatos munkáját. *Sigma.*

Kalocsa. Virágvasárnapján a kalocsai Oltáregyesület is föltárta az érdeklődő közönség előtt egyévi szorgalmas működésének eredményét. Ezúttal jubiláris kiállítást tartott az egyesület. Nemcsak Szentséges Atyánk papi jubileumát ünnepelte az Oltáregyesület, hanem egyúttal kiállítási jubileumot is. Ez volt a kalocsai Oltáregyesületnek *tizedik kiállítása*. Fényben, gazdagságban, izlésben méltán sorakozik ez a jubiláris kiállítás a többi mellé. A kiállításról több számra terjedő, részletes beszámolót hozott a *Kalocsai Néplap*; ennek alapján mi is kiemelünk egyet-mást a kiállítás eseményeiből.

A kiállítást április 11-én délután *Városvy Gyula* dr. kalocsai érsek

nyitotta meg a szentségi Jézus hármas királyi méltóságáról mondott beszéd kíséretében. A kiállított tárgyak megáldása után következett azok bemutatása. A kiállítás nyitva állott virágvasárnap egész nap.

Hosszadalmas lenne felsorolni a kiállított tárgyak sokaságát és a nagyszámú jótévkök neveit. Pedig nem is került minden a kiállításra. A kalocsai egyesület évközben is küld szét ajándékokat oly templomoknak, hol nagy a szükség. Karácsony előtt például a legszükségesebb fölszereléssel látta el a kalocsai Oltáregyesület a *soltvadkerti* templomot, melyet betörő kéz megfosztott szent edényeitől.

A kiállításra ezidén is küldött föl számos tárgyat a *szabadkai* fiók-egyesület. A szabadkaiak adománya: 2 alba, 6 karing, 2 minister-ing, 1 oltárterítő, 2 beteglátogató burza és több apróság, főleg csipkemunka.

A kalocsai kiállításon már szinte megszoktuk a szebbnél-szebb művészi munkákat. A mostani kiállításról különösen fölemlítendő egy remekbe készült fehér selyem miseruha: *Kunszt* Gusztávné himzése. Továbbá egy karing point lace csipkével: az elnöklő *Jámbory* Lajosné úrnő munkája. Ezen karinget *Prohászka* Ottokár püspöknek küldi az egyesület hálából a lelkigyakorlatok szives vezetéséért.

Elismeréssel említjük meg, hogy a kiállított tárgyak legtöbbje, mint a közös munkadélutánok eredménye a tagok kezemunkája. Az oltáregyesületi tagok munkálkodásához hozzájárultak a városi úrhölgyek is kézimunkáikkal és egyéb adományaikkal.

Hallgatással nem mellőzhetem, hogy ezidén is segédkezet nyújtott a kalocsai Oltáregyesület a helybeli patronage törekvéseinek előbbrevitelére; több patronage leánnyal csip-

két horgoltatott az Oltáregyesület ingekre, kehelytörlőkre s effélékre.

Ez volna a halvány képe a kalocsai Oltáregyesület tizedik kiállításának. A jubiláris kiállítás fölött meleg szavakkal fejezte ki elismerését a kiállítást megnyitó érsek úr *Ō excellentiája*. Csatlakozva a magas helyről jövő méltó elismeréshez, meghajtjuk a zászlót a kalocsai Oltáregyesület áldásos tevékenységét hirdető, nagyszabású kiállítás előtt.

München. Márczius utolsó napjain (29—31-ig) tartotta a müncheni oltáregyleti főtársulat ezidei kiállítását, még pedig X. Pius pápa arany-miséje alkalmából a jubileumra szánt tárgyakból. Nemcsak a kiállítás helyiségeül szolgáló oltáregyesületi ház ünnepi disze, de a kiállított tárgyak legtöbbje is hirdette a jubileumot. Így a miseruhákba diszes pápai címer van behímezve megfelelő alkalmi dedikációval: «1858. Anno L. ab inito sacerdotio Dii PP. X. 1908». Természetes, hogy a jubileumot megörökítő miseruhák annál nagyobb öröme fognak szolgálni a szegény missióknak, hová Romából fognak szétküldetni.

Régóta várakozással néztem már elébe a müncheni Oltáregyesület kiállításának. Hogy ezen művészváros oltáregyesületi kiállításától sokat vártam, az csak természetes. Örömmel konstatalhatom, hogy várakozásomban távolról sem csalódtam. Nem volt ugyan korántsem annyi tárgy összehalmozva, mint ahogy például a budapesti K. O. E. kiállításairól már hozzá vagyunk szokva; ámde a kiállított tárgyak kisebb mennyiségét bőségesen kárpótolta a finom izlés, művészi érzék, mellyel az egyes tárgyak kidolgozva lettek. A művészi alkotással még a gyakorlati szempont is párosult az egyházi ruhák előállításánál. Ez már

egy kis meglepetés számba ment. Még inkább meglepődtem, hogy itt szakszerű előadásokkal mutatják be a kiállítást. Mikor én ott jártam, épen a csipke szerepéről az egyházi művészetben tartott igen magvas előadást egy úrhölgy. Előadásának illusztrálására egész gyűjteményt mutatott be remekebbnél remekebb csipkemintákból, melyek valamenynyije a kiállított fehérneműeken, kivált az albákon nyert alkalmazást. Érdekes, hogy a csipkék legtöbbször a régibb egyházi művészet motívumai szerint lett tervezve; a mintákat hozzá a müncheni múzeumokból s egyebünnen szedték össze az Oltár-egyesület tagjai.

E tekintetben követendő példát nyújt a müncheni Oltár-egyesület. Bele kell vinnünk a csipkekészítésbe is az egyházas szellemű motívumokat. Mintául szolgálhatnak a középkori egyházi művészet ennémlékei. Erre nézve pedig kitünő útmutatással szolgálhat például Braun József Jézus-társasági atya munkája: 200 Vorlagen für Paramentenstickereien. Entworfen nach Motiven mittelalterlicher Kunst. Ezt sok tekintetben kiegészíti ugyanazon szerzőnek újabb munkája; Winke für die Anfertigung u. Verzierung der Paramente. Mindkét mű számos képpel és műmelléklettel van diszítve. Mindkét munka a freiburgi előnyösen ismert Herder-czég kiadása.

T. K.

X Jubileumi Közlöny.

El Rómába! Mindenfelől megindulnak a zarándoklatok, hogy az Oltáriszentségben közöttünk élő Úr Jézus látható helytartójának, X. Pius pápának a nemzetek hódolatukat bemutassák. Közelednek a jubileum

napjai, megnyilik a vatikáni világkiállítás, hogy milliók kezemunkáját megáldhassa X. Pius áldó jobb keze, azon a szent napon, a melyen majd aranyjubiläumát ünnepele, s örömkönyvek között veszi majd kezeibe a Szentséget, a melynek fényét, dicsőségét, mindenhatóságát s világuralmát hirdeti a vatikáni kiállítás! El Rómába! felhangzik a szó. Menjünk el legalább lélekben. Odarepüljön minden imánk, minden gondolatunk, oda vonzzon szívünk minden dobbanása. Régente az egymástól távollevő keresztények eulogiákat, áldott kenyereket küldöttek egymásnak, püspökeiknek s a pápának. Manapság is kenyeret küldünk ajándékba, midőn a pápa szándékára megáldozunk és áldozásunk kegyelmeit drága életéért felajánljuk. Róma felé megindul az áradat, zarándoklatok, kiállítási tárgyak, ajándékok most érkeznek a jubiléris pápához. Most küldjük el érte imáinkat is és mondjuk el, mint vezérczikkünkben Kassa apostoli lelkű főpásztora mondja buzgó lélekkel: Oremus pro Pontifice nostro Pio! Imádkozzunk Szentséges Atyánkért X. Piusért.

A jubileumi bizottság köszönete. Az Országos Jubileumi Bizottság ez úton is hálás köszönetét fejezi ki a nemeslelkű adakozóknak Szentséges Atyánk jubileumára beküldött ajándékaikért s azért a nemes buzgalomért, melylyel semmi fáradságot sem kimélve, egyedül az eucharisztikus Úr Jézus dicsőségére és földi helytartójának lelki vigaszára az egész országból versenyezve küldötték el X. Pius pápának hódolatuk adóját.

A rohamosan épülő Örökimádás-templom falai elvonulni látták maguk előtt a magyar nemzetnek buzgó szívvel adott, fényes és gazdag küldeményét, hogy néhány nap múltán a Vatikán csarnokaiban tekint-

hessünk le büszkén és öntudattal édes hazánk ajándékára.

A nemeslelkű adakozók névsorát jövő számunkban közöljük, melyben a vatikáni magyar kiállításról beszámolunk.

A vatikáni magyar kiállítás. A magyar osztály a vatikáni kiállításnak egyik legimpozánsabb látnivalója lesz. Az ezen kiállítás ügyében a X. Pius pápa jubileumára alakult országos bizottság központi választmánya május hó 11-én délután 4 órakor havi rendes gyűlését tartotta a Központi Oltáregyesület kistermében örgróf Pallavicini Edéné és Kánter Károly apát igazgató elnöklete alatt. Jelen voltak: Gróf Zichy Nándorné, Cziráky Lujza grófnő, Kiss Aladárné másodelnöknő, Heinrich Ferenczné, Felmayer Vilma, M. Maria SAINT ESPRIT, M. Maria MARGARETHA, Koch Ferenczné titkárnő és többen a bizottság tagjai közül. Igazgató bejelentette, hogy az országos bizottság a jubileumi kiállítást, mely az Örökimádás-templom munkálatai miatt az Oltáregyesület összes helyiségeiben volt elhelyezve, a tifuszbajrány miatt a nagyközönség számára nem nyithatta meg és hogy a jubileumi tárgyakat, május 2-án küldötte el Rómába a vatikáni kiállításra, a melyet a nemzetközi jubileumi bizottság május hó 15-én nyit meg X. Pius pápa jelenlétében; ez alkalommal örgróf Pallavicini Edéné az országos bizottság elnöknője a magyar kiállítás rendezésére Rómába utazott. Az ünnepélyes megnyitáskor be fogja mutatni az Országos Jubileumi Bizottság hódolatát és átadja a péterfillérekben eddigelé begyűlt ajándékot, *összesen harmincz-ezer koronát.*

Az oltáregyesületek nemzetközi jubileumi kiállítása. A vatikáni kiállítá-

tás mellett a római Örökimádási apácák házában, mint az oltáregyesületek anyaházában is lesz egy jubileumi kiállítás, melyet az oltáregyesületek nemzetközi szövetsége rendez. Az erre küldendő jubileumi emléktárgyak május 31-éig küldhetők a Központi Oltáregyesületbe Budapest, Ullői-út 77. alá. Ezen határidőn túl csak jubileumi péterfilléreket fogad el a bizottság. ✕

A lourdesi lelki zarándoklat-ról, melyet Acquaderni gróf lelkes vezetése mellett egy Bolognában székelő nemzetközi jubileumi bizottság szervez a pápai jubileummal kapcsolatban, már mult számunkban megemlékeztünk. Ezen lelki zarándoklat szervezésére a Mária-kongregációk vezetőségét kérte fel az Országos Jubileumi Bizottság, melyet viszont P. Bús Jakab praeses, a jézustársaságiak budapesti házfőnöke hívott meg a *Budapesten május 31-én tartandó Máriakörmenetre.*

Mi hir az országban? A pozsonyi primási palota tükörtermében e hó 10-én délelőtt Izabella főhercegnő, Albrecht főherceg, Henriette, Gabriella, Izabella és Alicze főhercegnők, dr. Komlóssy Ferencz pozsonyi prépost, a társaskáptalan előkelő közönség előtt megünnepelték X. Pius pápa papságának ötvenéves jubileumát. A megnyitó beszédet Zandl prelátus mondotta. Utána éneket adott elő a tanuló ifjúság Mocsik Feliczián udvari pap vezetése alatt. Barbieri főgimnáziumi tanár magvas előadása következett a pápaságról. A kis gróf Maldeghem Tyukos plébános szép alkalmi költeményét szavalta el. Végül Czaykowski pozsonyi újvárosi plébános a Szent-anya életét vázolta. A pápai himnuszsal az ünnepély véget ért.